

ΕΤΑΙΡΙΑ
ΕΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. .

927

ΕΚΘΕΣΙΣ.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ, 1908.

London:
W. & J. ROUNCE, LTD.,
18, 19, & 20, APPOLD STREET, FINSBURY, E.C. ;
46, PARKER STREET, KINGSWAY, W.C.

ΕΝΩΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΤΡΙΑΔΑ ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΗΣ
ΥΠΕΡΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ 1906.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ.

Ὁρθόδοξος Πρόεδρος.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ρίγας Ἀγαθάγγελος.

Ἀγγλικανὸς Πρόεδρος.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Γιβραλτάρ.

Προστάται τῆς Ἑταιρείας.

Ἡ Α. Σ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Νικόλαος ἐν Ἰαπωνίᾳ.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Fond Du Lac ἐν Ἀμερικῇ.

Ἀντιπρόεδρος.

Ὁ Αἰδεσ. R. A. J. Suckling, B.A.

Γενική Ἐπιτροπή.

- Ἄιδεσ. A. J. Ingram.
 „ „ L. Pullan, Καθηγητής.
 „ „ P. Dearmer.
 „ „ J. R. Fowler.
 „ „ J. N. Newland Smith.
 „ „ G. B. Howard.
 „ „ R. M. Wooley.
 „ Ἱερολ. T. Π. Θέμελης.
 „ Διδάκτ. Γ. Ἀγαθόπουλος.
 Ἄιδεσ. L. Phillips.
 „ „ S. L. Ollard, Καθηγητής.
 „ „ C. H. V. Pixell.
 „ „ J. A. Douglas.
 „ „ C. B. Perry.
 „ „ C. R. Davey Biggs.

Ἄιδεσ. κ. Θεόδωρος X. Θεοδωρίδης.

Ταμίας.

Ἄιδεσ. W. Wakeford.

Γενικός Γραμματεὺς.

Ἄιδεσ. H. J. Fynes-Clinton,
 147, Lewisham Road, Lewisham, London, S.E.

Γραμματεῖς.

- Ἄιδεσ. R. F. Borough.
 „ κύριος F. C. Eccles.
 „ Δόκτρ. Κ. Πούπτης.

Κατὰ Τόπους Γραμματεῖς.

- Ἐν Ὁξφόρδῃ ... Ἄιδεσ. Leighton Pullan, M.A.S.,
 John's College, Oxford.
 „ Σκωτία ... F. C. Eccles, The Diocesan Library,
 Aberdeen.
 „ Νέα Ὑόρκη ... Ἄιδ. C. B. Perry, D.D., St. Luke's,
 Cambridge, New York. U.S.A.
 „ Ρωσσία ... Ἄιδεσ. A. J. Riddle, Hughesooka,
 Ekaterinoslov, Government.
 „ Καζάν ... Ἄιδ. Γρηγόριος Ἀλεξάνδροβιτς.
 The Seminary, Kazan.

- Ἐν Ρίγα ... Ἡ κυρία Ἀλέξιεφ, Georgen Stane 9,
 Riga.
 „ Γαλλία ... Ἄιδεσ. R. L. Langford James, Villa
 Campestra, Cannes.
 „ Ἰαπωνία ... Ἡ Ἐρίτιμος κυρία Gordon, Hikawac-

Ἄιδεσ. κ. Θέμελης ἀποσύρεται τῆς Ἐταιρίας ὡς
 ἀποχωρῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.

Ἐκφράζομεν τὰς θερμὰς ἡμῶν εὐχαριστίας τῷ κ. Θέμελη
 διὰ τὰς πρὸς τὴν Ἐταιρίαν ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἐν τῷ παρελ-
 θόντι, καὶ τὴν βαθεῖαν ἡμῶν λύπην ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει αὐτοῦ.

Ἀναγγέλλομεν δὲ εὐχαρίστως τὴν ἐκλογὴν τοῦ κ. Θ.
 Θεοδωρίδου ὡς μέλους τοῦ Συμβουλίου τῆς ἡμετέρας Ἐταιρίας.

Μέθοδοι.

Τὸ ἔργον τῆς Ἐταιρίας διεξάγεται διὰ τῆς δημοσιεύσεως
 ἐπισήμου Περιοδικοῦ, διαλέξεων, μεταφράσεως ἐπισήμων
 βιβλίων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ διὰ παντὸς ἄλλου εἴδους
 συνεργασίας καὶ σχέσεων.

Διοργανώσεις τῆς Ἐταιρίας.

- 1). Αὕτη συνίσταται ἐκ μελῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνα-
 τολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς
 ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.
- 2). Αἱ ὑποθέσεις τῆς Ἐταιρίας διεξάγονται ὑπὸ τῆς
 Γενικῆς Ἐπιτροπῆς συνισταμένης ἐκ δύο
 Προέδρων (Ὁρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανοῦ),
 τῶν Ἀντιπροέδρων, τοῦ Γενικοῦ Γραμ-
 ματέως, τοῦ Ταμίου καὶ ἐξ 20 ἐτέρων μελῶν
 ἐκλεγομένων ἑτησίως κατὰ τὴν Γενικὴν
 συνεδρίασιν τῶν μελῶν.
- 3). Τμήματα τῆς Ἐταιρίας ἰδρύονται εἰς διαφόρους
 χώρας ὑπὸ δύο Ἀντιπροέδρους καὶ τοπικὴν
 Ἐπιτροπὴν.
- 4). Διορίζονται τοπικαὶ Γραμματεῖαι καὶ Ἐπιτροπαὶ
 πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου.
- 5). Τὰ μέλη παρακαλοῦνται νὰ προσεύχωνται καὶ ἐὰν
 ὦσιν ἱερεῖς νὰ τελῶσι τὴν θεῖαν λειτουργίαν
 ὑπὲρ τῆς Ἐνώσεως.

Γενική Ἐπιτροπή.

Ὁ Αἰδεσ. A. J. Ingram.
 „ „ L. Pullan, Καθηγητής.
 „ „ P. Dearmer.

Ὁ κ. Θεόδωρος Χ. Θεοδωρίδης.
Ταμίας.

Ὁ Αἰδεσ. W. Wakeford.

Γενικός Γραμματεὺς.

Ὁ Αἰδεσ. H. J. Fynes-Clinton,
 147, Lewisham Road, Lewisham, London, S.E.

Γραμματεῖς.

Ὁ Αἰδεσ. R. F. Borough.
 „ κύριος F. C. Eccles.
 „ Δόκτρ. Κ. Πούπτης.

Κατὰ Τόπους Γραμματεῖς.

Ἐν Ὁξφόρδῃ ... Ὁ Αἰδεσ. Leighton Pullan, M.A.S.,
 John's College, Oxford.
 „ Σκωτία ... F. C. Eccles, The Diocesan Library,
 Aberdeen.
 „ Νέα Ἰόρκη ... Ὁ Αἰδ. C. B. Perry, D.D., St. Luke's,
 Cambridge, New York, U.S.A.
 „ Ρωσσία ... Ὁ Αἰδεσ. A. J. Riddle, Hughesooka,
 Ekaterinoslov, Government.
 „ Καζάν ... Ὁ Αἰδ. Γρηγόριος Ἀλεξάνδροβιτς,
 The Seminary, Kazan.

Ἐν Ρίγα ... Ἡ κυρία Ἀλέξιεφ, Georgen Stane 9,
 Riga.
 „ Γαλλία ... Ὁ Αἰδεσ. R. L. Langford James, Villa
 Campestra, Cannes.
 „ Ἰαπωνία ... Ἡ Ἐρίτιμος κυρία Gordon, Hikawac-
 kos, Akasaka, Tokyo.

ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

- α'.) Προαγωγή ἀμοιβαίας συμπαθείας καὶ σχέσεων.
 β'.) Καλλιέργεια καὶ ὑποστήριξις παντὸς ὅτι ἀπο-
 βλέπει εἰς τὴν Ἐνωσιν.

Μέθοδοι.

Τὸ ἔργον τῆς Ἐταιρίας διεξάγεται διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἐπισήμου Περιοδικοῦ, διαλέξεων, μεταφράσεως ἐπισήμων βιβλίων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ διὰ παντὸς ἄλλου εἴδους συνεργασίας καὶ σχέσεων.

Διοργανώσεις τῆς Ἐταιρίας.

- 1). Αὕτη συνίσταται ἐκ μελῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.
- 2). Αἱ ὑποθέσεις τῆς Ἐταιρίας διεξάγονται ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐπιτροπῆς συνισταμένης ἐκ δύο Προέδρων (Ὁρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανοῦ), τῶν Ἀντιπροέδρων, τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, τοῦ Ταμίου καὶ ἐξ 20 ἐτέρων μελῶν ἐκλεγομένων ἐτησίως κατὰ τὴν Γενικὴν συνεδρίασιν τῶν μελῶν.
- 3). Τμήματα τῆς Ἐταιρίας ἰδρύονται εἰς διαφόρους χώρας ὑπὸ δύο Ἀντιπροέδρους καὶ τοπικὴν Ἐπιτροπὴν.
- 4). Διορίζονται τοπικαὶ Γραμματεῖαι καὶ Ἐπιτροπαὶ πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου.
- 5). Τὰ μέλη παρακαλοῦνται νὰ προσεύχωνται καὶ ἐὰν ὦσιν ἱερεῖς νὰ τελῶσι τὴν θείαν λειτουργίαν ὑπὲρ τῆς Ἐνώσεως.

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ἡ Ἐταιρία, τείνουσα νὰ καταστήσῃ πρακτικωτέραν τὴν ἐπιδίωξιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς ἀπεφάσισε κοινῇ ψήφῳ τὴν ἔκδοσιν ἰδίου Περιοδικοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα

“ ΕΙΡΗΝΗ ”

Διὰ τοῦ ἐπισήμου τούτου ὄργανου, ἐν ᾧ ἔχουσιν ἤδη συγκεντρωθῆ Ὁρθόδοξοι καὶ Ἀγγλικανοί, Ρώσσοι καὶ Ἀμερικανοί, σκοπεῖται ἡ διάδοσις τοῦ προγράμματος τῆς Ἐταιρίας, ἡ καλλιέργεια εὐμενῶν διαθέσεων, ἡ προαγωγή θεολογικῶν συζητήσεων, ἡ κοινοποιήσις τῶν ἐπισήμων γεγονότων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἀγγλικανισμοῦ καὶ ἡ καθόλου παρακολούθησις τῆς συγχρόνου θεολογικῆς ἐπιστήμης.

Πρὸς τοιοῦτόν τινα σκοπὸν εὐγενῶς προσκαλοῦνται πάντες οἱ Ὁρθόδοξοι οἱ δυνάμενοι καὶ βουλόμενοι νὰ τείνωσι χεῖρα ἀρωγόν. Ἡ Γενικὴ διεύθυνσις καὶ διαχείρισις τοῦ Περιοδικοῦ διεξάγεται ὑπὸ τῆς Διεθνούς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἐδρευούσης ἐν Λονδίῳ.

Ἐτησίᾳ Συνδρομῇ τοῦ Περιοδικοῦ.

Φράγκα 5. Ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν.

Ἐτησίᾳ Συνδρομῇ τῆς Ἐταιρίας.

			Μετὰ τοῦ Περιοδικοῦ.
Διὰ τὰ τακτικὰ Μέλη	Φρ. 12	...	Φρ. 15.75
„ ἀπλᾶ „	„ 6	...	„ 9.75
„ Κληρικὰ „	„ 3.15	...	„ 6.90
Διὰ τοὺς Ἐταίρους	„ 1.30	...	„ 6.30

Αἱ Συνδρομαὶ δέον ν' ἀποστέλλωνται τῷ Γενικῷ Γραμματεῖ τῆς Ἐταιρίας.

Ἡ ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Ἡ δευτέρα ἐτησίᾳ τελετὴ τῆς Ἐταιρίας ἐπανηγυρίσθη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Ματθαίου τῇ 30 Ὀκτωβρίου. Ὁ ἱερατικὸς Προϊστάμενος ἀνέγνω καταλλήλους εὐχὰς ὑπὲρ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας μνημονεύων ἰδίᾳ τὰ Ὁρθόδοξα Πατριαρχεῖα, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τὸν Βασιλέα τῆς Ἀγγλίας, τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ρωσσίας, τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων, τὸν Πρόεδρον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, καὶ τοὺς κατὰ τόπους ἡγέτας τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Κατὰ τὴν λειτουργίαν ὁ ἀρμόδιος τῇ περιστάσει λόγος ἐξεφωνήθη ὑπὸ τοῦ Αἰδέου Λέιτον Πούλλαν, Καθηγητοῦ τῆς Δογματικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ὁξφόρδης.

ΕΝΩΣΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ.

Λόγος Ἐκφωνηθεὶς

ΕΝ Τῃ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ἉΓΙΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ ἐν WESTMINSTER,

Τῇ 30ῃ Ὀκτωβρίου, 1907,

ΥΠΟ ΤΟΥ ΑἰΔ.

LEIGHTON PULLAN,

ΚΑΘΗΤΟΥ ΕΝ Τῷ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙῳ ΤΗΣ ΟΞΦΟΡΔΗΣ.

“Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ᾧσι τετελειωμένοι εἰς ἓν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ με ἀπέστειλας, καὶ ἠγάπησας αὐτούς, καθὼς ἐμε ἠγάπησας.” (Ἰω. ιζ'. 23).

Τίς ὁ λόγος τῆς ἐνώσεως μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας; Τοῦτο εἶναι τὸ πρόβλημα ὅπερ δυνάμεθα ν' ἀκούωμεν, τὸ ὅποσον εἶναι τίμιον ζήτημα καὶ χρήζει σαφοῦς ἀπαντήσεως. Ἡ ἡμετέρα ἀπάντησις εἶναι, ὅτι γνωρίζομεν καὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἡ ἐνότης τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας εἴτε ἐσωτερικὴ εἴτε ἐξωτερικὴ εἶναι ὁ πῶτος τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἄλλ' ὁ χριστιανικὸς κόσμος καλύπτεται ὑπὸ πολλῶν ἐρειπίων καὶ ὑπάρχουσι ξηραὶ ἔρημοι, ἐκεῖ ὅπου χλοεροὶ ἀγροὶ ποτὲ ἤνθουν. Σκέφθητι περὶ τῶν ἀπεράντων ἀτραπῶν τῆς Ἀσίας, ἔνθα ποτὲ τὸ εὐαγγέλιον διεισέδυσσε μετὰ τῶν ἀκτίων τοῦ φωτὸς ἐσβεσμένων νῦν. Ἐνθυμήθητι τὴν

μεγάλην Ἐκκλησίαν τῆς Ρωμαϊκῆς Ἀφρικῆς, τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου νῦν δὲ μηδὲ σκιά σκιάς ὑφισταμένης. Μὴ λησμόνη, ὅτι πρὸ αἰῶνων τὸ Σουδάν ἦτο χριστιανικὴ χώρα, καὶ νῦν ἐρώτα, τί οἱ Ἄγγλοι ὑπέστησαν νὰ καταστήσωσιν αὐτὸ καὶ πάλιν χριστιανικόν. Νῦν, στρέψον τὰς ιδέας σου πρὸς τὴν Εὐρώπην καὶ προσπάθησον νὰ ἐκτιμῆσῃς τινὰς τῶν συνεπειῶν τῆς ῥήξεως μεταξὺ τῆς Ρωμαϊκῆς ἑδρας καὶ τῶν Πατριαρχείων τῆς Ανατολῆς. Μὴ ἡ θρησκευτικὴ πείρα δὲν γίνεται στενωτέρα καὶ ἡ θρησκευτικὴ σκέψις μονομερεστέρα; Μὴ ἡ συμπάθεια δὲν ἐξαμβλοῦται καὶ ἡ θεολογία μὴ δὲν καθίσταται ἡττον ἱκανοποιητικὴ; Μὴ τὸ ἐν σχίσμα δὲν παρουσιάζει ἕτερα, καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καθίσταται ἀδύνατον διὰ τὸν κόσμον νὰ διακατέχῃ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν τὴν ἐν ἀγάπῃ καὶ ἀληθείᾳ καὶ ἐξαρτήσῃ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἔνωση, ἣτις θ' ἀπεδείκνυεν, ὅτι ὁ Ι. Χρ. εἶναι ὁ Μονογενὴς τοῦ Πατρός;

Τί δὲ αἱ θρησκευτικαὶ διαμάχαι ἔχουσι προξενήσει ἐν Ἀγγλίᾳ; Ἔθνος τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ παράγει ἄνδρας θερμούς διὰ τὴν δικαιοσύνην, ἔχει διέλθῃ διὰ τόσον πολλῶν αἱρέσεων καὶ ἔχει ἀκούσῃ τόσον πολλοὺς τύπους οὐχὶ ἀκεραίας πίστεως, ὥστε φοβοῦμαι μὴ οἱ πολλοὶ παύσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ φροντίζωσιν, ἐὰν ὑπάρχῃ Ἐκκλησία, Σύμβολον, ἢ Θεός. Ἐν τῷ χριστιανῷ ὁ ἀπαισιοδοξισμὸς εἶναι ἀμαρτία. Οὐδεὶς Ἄγγλος, ὅστις ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησίαν του δύναται νὰ παραβλέψῃ τὸ γεγονός, ὅτι αἱ λαμπραὶ αὐτῆς εὐκαιρίαι πρέπει νὰ διαφυλαχθῶσιν ἀσφαλῶς. Οὐχὶ μόνον χάριν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, ἀλλὰ διὰ τὸ καλὸν παντὸς τοῦ χριστιανισμοῦ, εἶναι ἀνάγκη νὰ συνδυάσωμεν εὐρύτερον σκοπὸν μετὰ βαθυτέρας ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν καθολικὴν πίστιν. Χρῆζομεν εὐρους, ἀλλ' οὐχὶ εὐρους ἀνευ βάθους. Εἶναι τῇ ἀληθείᾳ μύχιος ἡμῶν πεποίθησις, ὅτι ὁ Θεὸς ἡμῶν Διδάσκαλος εἶναι χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ὅτι αἱ πύλαι τοῦ Ἄδου δὲν δύναται νὰ κατισχύσωσι κατὰ τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ διὰ τὴν ἔνωση τῆς ὁποίας πρέπει νὰ κοπιῶμεν.

Ἀδελφοί μου, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας διέρχεται περίοδον τῆς ἱστορίας αὐτῆς, ἣτις εἶναι σοβαρά, ἂν μὴ κρίσιμος. Ἐσκεμμένη καὶ δραστικὴ προσπάθεια παρουσιάζεται νὰ παραπλανήσῃ αὐτήν. Ἐλέχθη ἐπὶ τῶν δωμάτων, ὅτι ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία ἔπρεπε νὰ εἶναι παντάπασιν ἐθνικὴ, καθαρῶς Ἀγγλική. Τοσαύτη μάλιστα ἔμφασις ἐδόθη ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ὥστε δύναται τις νὰ φαντασθῇ, ὅτι τὸ θεῖον σύστημα τῆς Ἀποκαλύψεως ἐνέκλειεν εἰδικὸν σύμβολον καὶ εἰδικὰ μυστήρια διὰ τοὺς Ἄγγλους. Ἄλλ'

ὅταν ἐρευνῶμεν στενωτέρου, ἀνακαλύπτομεν, ὅτι ὁ ἐθνισμὸς οὗτος κατόπιν ὅλων τούτων δὲν πρέπει νὰ ἦναι τοσοῦτον καθαρῶς ἐθνικός. Πρόκειται νὰ εἴμεθα αὐτάρκεις καὶ πρέπει νὰ κλείσωμεν τὰ ἡμέτερα παράθυρα κατὰ τοῦ φωτὸς τῆς Καθολικῆς εὐσεβείας, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀνοιξώμεν τὰ παράθυρα ὅταν ἡ κρυερὰ ὀμίχλη τοῦ Καλβινισμοῦ, ἢ καὶ ἡ τυφλώπτουσα ὀμίχλη τοῦ Γερμανικοῦ ὀρθολογισμοῦ ἀποπειράται ἐκβιασμόν.

Νῦν, ἐὰν ἀποκλείσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγγλίας ἀπὸ τοῦ γενικοῦ πνεύματος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἢ ἐὰν ἀνοιξώμεν αὐτήν πρὸς τὰς ἐπιδράσεις αἴτινες ἴστανται ἐχθρικῶς πρὸς τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο, ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσι παραβλάπτομεν τὴν συνέχειαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας καὶ τὴν ἐνότητα τῆς καθόλου Ἐκκλησίας. Εἶναι σχεδὸν περιττὸν νὰ μακρηγορῶμεν περὶ τῆς συνέχειας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας. Πιστεύομεν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου καὶ τοῦ ἁγίου Ἐδμόνδου, τοῦ ἁγίου Ριχάρδου καὶ τοῦ ἁγίου Hugh of Lincoln, τοῦ Ἐπισκόπου Andrews καὶ Ἐπισκόπου Ken. Παρ' ὅλας τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ ἀποτυχίας, πιστεύομεν, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος, ὅστις εἶδε τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας ἀναπεπταμένην πρὸ αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ ἐκφωνήσῃ "τί ἀράσωμαι ὃν μὴ καταρᾶται Κύριος; ἢ τί καταρᾶσωμαι ὃν μὴ καταρᾶται ὁ Θεός; ὡς καλοὶ σου οἱ οἴκοι, Ἰακώβ, αἱ σκηναὶ σου Ἰσραὴλ."

Ἡ συνεχὴς ζωὴ καὶ ἐν πολλαῖς περιστάσεσιν εὐγενὴς ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας ἀναγνωρίζονται μάλιστα ὑπὸ πολλῶν, οἵτινες δὲν ἔχουσι κατανοήσῃ πᾶν ὅτι ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆ ἐκ μέρους αὐτῶν ὀρθῶς θὰ περιεῖχεν. Ἄλλ' ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας συχνότερον λησμονεῖται. Εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναπολήσωμεν τοὺς σημαντικοὺς λόγους γραφέντας ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Κινῶξ πολὺ πρὸ τῆς Ὁξφορδείου Κινήσεως "Δὲν εἴμεθα ἐπὶ πλεον ἀληθῆ μέλη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, ἢ ὡς εἴμεθα ἐν τῇ δικαιοσύνῃ καὶ αὐστηροτάτῃ ἐννοίᾳ, Καθολικοί." Συχνάκις σκεπτόμεθα, ὅτι ἡ νησιωτικὴ ἡμῶν θέσις, ἣτις διετήρησε τὸ ἐπίγειον ἡμῶν βασίλειον, εἶναι ἀντιστοιχοῦσα προστασία καὶ πλεονέκτημα τῆς ἡμετέρας θρησκείας. Καὶ ἐὰν ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ἡ γεωγραφικὴ αὐτῆ θέσις ὑπῆρξεν ἐνίοτε προστασία εἰς τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν, ἀλλ' ἡ πνευματικὴ ἡμῶν ἀπομόνωσις εἶναι σύμμαχος τῆς αἱρέσεως καὶ σχίσματος. Ὁ Ἀπ. Παῦλος ἔχων ὑπ' ὄψει τὰς διαιρέσεις τῆς ἐν Κορίνθῳ Ἐκκλησίας ἐν ἀγανακτήσει ἠρώτα μεμέρισται ὁ Χριστός; Καὶ ἡμεῖς σήμερον προσβλέποντες ἐπὶ τῶν διαιρέσεων τῆς

Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἠδυνάμεθα νὰ ἐρωτῶμεν ἑαυτούς : μεμέρισται ὁ Χριστός ; Ὑπάρχει ἄλλος σωτὴρ διὰ τὸν Βρεττανόν, τὸν Λατίνου καὶ τὸν Σλαῦν ; Καὶ ἐὰν μὴ, τότε πῶς ἢ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ δύναται χορηγοῦμένη ὑπὸ τοῦ πνεύματος Αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νὰ προτρέπη μέρος τι τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐνεργῇ πρὸς ὀλιγωρίαν τοῦ ὅλου σώματος ; Ἐν τίνι δικαίῳ δύναται Ἐκκλησία ἑνὸς Ἔθνους νὰ λέγῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ἄλλου Ἔθνους “δὲν σὲ ἔχω ἀνάγκην.” Τὸ ἀσεβὲς τῆς γνώμης ταύτης ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν φαῦλον μωρίαν αὐτῆς. Ὁ Μωαμεθανικὸς κόσμος ἀποπειράται νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν ἔνωσιν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Πανισλαμισμού. Ὁ κόσμος τοῦ Βούδδα δοκιμάζει τὴν ἔνωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρωταρχικῶν διδασκαλιῶν τοῦ Βουδδισμού. Τὸ ἔργον τοῦ διαβόλου τῆς κακίας καὶ τῆς βλασφημίας εἶναι καλῶς διοργανωμένον, ἄρτιον καὶ σθεναρῶς δραστικόν. Εἶναι ἄρα γε ἡ μεγάλη δύναμις, ἡ μεγάλη αὐτοκρατορία, ἣτις ἔχει τὸ σθένος καὶ τὸ δίκαιον νὰ εἶναι μία καθ’ ὅλον τὸν κόσμον, ἵνα μένῃ διηρημένη καὶ καθίσταται ματαία ἅτε διηρημένη ; μὴ γένοιτο.

Κατ’ ἀναλογίαν ἐφ’ ὅσον προχωροῦμεν ἐν τῇ γνώσει τοῦ Χριστοῦ, θὰ ἐργαζόμεθα διὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ. Ἡ γνώσις τοῦ Ἰ. Χρ. καὶ ὁ πόθος ὅπως ἐκπληρώσωμεν τὴν προσευχὴν αὐτοῦ θὰ συναυξάνῃ. Παράδειγμα τούτου παρέχει ἡ ἱστορία τῆς ἐν Ὁξφόρδῃ κινήσεως. Τινές, ὅταν ὀμιλῶσι περὶ τῆς κινήσεως ταύτης, τονίζουσι τὸ γεγονός, ὅτι προήγαγε νέαν τάσιν τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ καλλονῆς τῆς λατρείας. Τούτο εἶναι ἀληθές. Ἄλλ’ ἡ τάσις πρὸς τοιαύτην λατρείαν ἦτο μόνον ἄνθος ἐπὶ τοῦ δένδρου. Ἡ ρίζα αὐτοῦ ἦτο ἡ ἀγάπη τοῦ Ἰ. Χρ. καὶ τὸ στέλεχος ἦτο πίστις εἰς τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ. Ἡ ποίησις τοῦ Keble, οἱ λόγοι τοῦ Newman, ἡ μέριμνα τοῦ Pusey διὰ τὸν ἁμαρτωλὸν ἦσαν ἡ ἔκφρασις τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Τί ἄλλο ἦσαν αἱ ἐκκλήσεις πρὸς τοὺς Πατέρας καὶ ἡ συμπάθεια διὰ τὸ παρελθὸν εἰ μὴ ἡ αὐξουσα γνώσις τῆς Κοινωνίας τῶν Ἁγίων ; Ἐσχάτως ἀπεδόθη ἡ μομφὴ εἰς τοὺς προαγαγόντας τὴν κίνησιν ἐκείνην, ὅτι ὑπενόμευσαν τὴν ἐθνικότητα τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας. Ἄς εὐχαριστήσωμεν τὸν κριτικὸν διὰ τὴν τοιαύτην ἔκφρασιν, ἀλλ’ οὐχὶ ἐν τῇ ἐννοίᾳ ἐν ἣ μετεχειρίσθη αὐτήν. Ὁ μέγας ἱεραπόστολος ἔγραψε δὲν ὑπάρχει Ἕλλην οὐδὲ Ἰουδαῖος περιτετημένος εἴτε ἀπερίτμητος, Βάρβαρος Σκύθης, δούλος οὔτε ἐλεύθερος, ἀλλ’ ὁ Χριστὸς εἶναι τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ὁ Ἀπ. Παῦλος καταδικάζει τὸν ἐθνισμὸν τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ πόθος ἡμῶν πρὸς τοιαύτην ἰδέαν δὲν σημαίνει, ὅτι ἐπιποθοῦμεν νὰ ἴδωμεν τὴν Ἐκκλη-

σίαν τῆς Ἀγγλίας γενομένην Ἰταλικήν, Ἑλληνικήν, ἢ Ρωσικὴν. Ἄλλὰ σημαίνει, ὅτι ποθοῦμεν ν’ ἀκολουθήσωμεν τὴν διδασκαλίαν τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου καὶ νὰ ἴδωμεν τὴν Ἐκκλησίαν ἐν μέσῳ ἡμῶν ἀνεξάρτητον πάσης τοπικῆς εἴτε φυλετικῆς δοξασίας. Οὐδὲ θ’ ἀνεχθῶμεν ἀδιαφόρως νὰ ἴδωμεν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγγλίας ἐπιφορτιζομένην ἐνοχλητικῶς ὑπὸ τῶν φαντασιῶν τῆς δῆθεν θεολογίας ἢ τῶν ἀδαῶν Κοινοβουλίων. Οὐδὲ θὰ συγκατατεθῶμεν ἐν τῇ προθυστέρῳ θεωρίᾳ, ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀνεγνωρισμένη ὑπὸ τοῦ Νόμου, κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα νὰ κυβερνᾷ ἑαυτὴν ἐν πνευματικοῖς ζητήμασιν, ἣν θεωρίαν οἱ Πρεσβυτεριανοὶ τῆς Σκωτίας καὶ οἱ Ὀρθόδοξοι τῆς Ρωσσίας τελευταίως ὑπερεπήδησαν μετὰ πλήρους ἐπιτυχίας.

Πιστεύομεν, λοιπόν, ὅτι ὑπάρχει μία Ἐκκλησία καθ’ ὅλον τὸν κόσμον. Πιστεύομεν ὅτι ἡ ζωὴ ἐν ταύτῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι μία. Τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας βαπτίζονται ἐν τῷ ἐνὶ σώματι πολὺ μείζονι τοῦ τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῷ σώματι τῆς Ἁγίας Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐνωσις μεταξὺ τῶν βαπτισθέντων μελῶν τοῦ Χριστοῦ προδήλως δὲν δύναται νὰ εἶναι πλήρης ἂν μὴ ὁρατὴ καὶ πρακτικὴ. Ὁ Κύριος ἡμῶν δέχεται αὐτὴν ὁρατὴν, ἐπειδὴ ὁ κόσμος πρέπει νὰ πιστεύῃ, ὅτι—Αὐτὸς ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Πατρὸς, ὅταν βλέπῃ ὅτι οἱ πιστεύοντες ἐν αὐτῷ εἶναι πραγματικῶς ἐν. Ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν κόσμον ἔνωσιν τοσοῦτον πραγματικὴν, ὥστε ὁ κόσμος νὰ πιστεύῃ εἰς τὸν Χριστόν. Ἄλλ’ αἱ διαιρέσεις εἶναι τόσον βαθεῖαι καὶ ἀπηρχαιωμέναι, ὥστε πολλοὶ θεωροῦσιν αὐτὰς ὡς νόμον φυσικόν. Πρὸς κατανίκησιν αὐτῶν ἀπαιτεῖται πλήρης πίστις καὶ δὴ πίστις τελείως πρακτικὴ. Χρήζομεν πίστεως, ἣτις ἐναγκαλίζεται ὅλον τὸν κόσμον. Χρήζομεν συνέσεως, ἣτις θ’ ἀρχίσῃ ἔργον, ἐκεῖ ὅπου παρουσιάζεται ἡττον ἀντίστασις. Τότε, λοιπόν, διατὶ δὲν στρέφεται πρὸς τὴν Ἀνατολήν ; Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἡ φιλοφροσύνη ἔχει ἤδη ἀναπτυχθῆ εἰς εὐγένειαν, καὶ ἡ εὐγένεια ἤδη ἀναπτύσσεται εἰς ἀμοιβαία σχέδια πρὸς βοήθειαν. Θὰ εἶναι ὀλιγωρία τῶν χρυσῶν εὐκαιριῶν, ἐὰν μὴ συντόνως ἀφιερῶσωμεν πρὸς τὸν ἱερόν σκοπὸν τῆς Ἐνώσεως τὴν φιλίαν, ἣτις ἤδη ὑφίσταται μεταξὺ Ἀγγλικανῶν καὶ Ὀρθοδόξων.

Βεβαίως, θὰ ἐρωτήσῃ τις, ὑφίστανται σημαντικαὶ διαφοραὶ ἐν τῇ πίστει ; Ὅταν δύο Ἐκκλησίαι ἔχωσι τελείως χωρισθῆ πλέον τῶν 8 αἰώνων ἀναμφιλέκτως ὑπάρχουσι διαφωνίαι ἄξια συζητήσεως. Ἄλλὰ πᾶς Ἀγγλικανὸς ὅστις εἶναι ἔτοιμος νὰ ἐνεργῇ συνφδὰ ταῖς ἀρχαῖς τοῦ Ἐπισκόπου Ken, εἰπόντος “Ἀποθνήσκω ἐν τῇ Ἁγίᾳ Καθολικῇ καὶ

Ἀποστολικῆ πίστει ὁμολογηθείσῃ ὑπὸ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως.” Ἀγγλικανὸς ὅστις κάμνει ἐκκλησίαν εἰς τὴν “ἀδιαίρετον Ἐκκλησίαν” καθὼς ὁ διδάκτωρ τῆς θεολογίας Pusey, θὰ κατίδῃ, ὅτι αἱ διαφοραὶ αὗται δὲν εἶναι ἀκαταμάχητοι. Τὸ πρόβλημα ἐὰν τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρὸς μόνον ἢ ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ χρήζει καρτερικῆς σπουδῆς καὶ καλοκαγάθου συζητήσεως. Ἐὰν δυνηθῶμεν νὰ συμφωνήσωμεν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου οὐδεμία δυσκολία ὑπολείπεται ὡς πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἁγίας Τριάδος, τῆς Ἐνσαρκώσεως καὶ τῆς Ἀπολυτρώσεως. Ἐν τῷ ζητήματι τῆς θείας Εὐχαριστίας ὡς θυσίας δὲν ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν. Καὶ ἐὰν οἱ Ὀρθόδοξοι θεολόγοι συμφωνῶσιν—ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν εὐρίσκονται ἐν πλήρει συμφωνίᾳ—ἐν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτῶν περὶ τῆς πραγματικῆς παρουσίας μετὰ τῆς διδασκαλίας τῆς ἐν Τριδέντῳ Συνόδου, συνεννόησιν τις μεταξὺ Ἀγγλικανῶν καὶ Ὀρθόδοξων θὰ καθίστατο εὐκολωτέρα. Αὕτη εἶναι ἡ ἡμετέρα μεγάλη βάσις τῆς Ἐνώσεως ὡς πρὸς τὴν θείαν εὐχαριστίαν, ὅτι οἱ Ὀρθόδοξοι πιστεύουσιν ὅτι οἱ ἡμέτεροι Ἀρχιεπίσκοποι διεβεβαίωσαν ἐν τῇ ἀπαντήσει πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα ΙΓ'. ὅτι ἡμεῖς “καθαγιάζομεν τὰ δῶρα ἡδὴ προσενεχθέντα ἵνα γένηται ἡμῖν σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰ. Χρ.” Πιστεύομεν εἰς μεταβολὴν, ἀλλ' οὐχὶ εἰς μεταβολὴν ἣτις εἶναι χημικὴ εἴτε φυσικὴ. Περαιτέρω δύναμαι ν' ἀναφέρω δύο ἕτερα σημεῖα ἐν οἷς διαφοραὶ γνωμῶν ἐπικρατοῦσιν. Ἐννοῶ τὴν τιμὴν τὴν ἀποδομένην εἰς τὰς ἱεράς εἰκόνας τοῦ Κυρίου ἡμῶν, τῆς Μητρὸς Αὐτοῦ καὶ τῶν Ἁγίων Αὐτοῦ. Ἡ διδασκαλία, ἣτις ἐξεδόθη μετὰ τοῦ πλήρους κύρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας ἀμέσως μετὰ τὸν χωρισμὸν ἡμῶν ἀπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐδρας, πρέπει νὰ ὑπομνησθῇ. Περιέχεται ἐν τῷ βιβλίῳ “Ἀναγκαῖα διδασκαλία καὶ Παιδεύσις διὰ τὸν τυχόντα Χριστιανὸν” καὶ πλήρως συμφωνεῖ μετὰ τῆς ἐπισήμου διδασκαλίας τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἀπορρίπτει τὴν διδασκαλίαν τῶν σχολαστικῶν, ὅτι θεία λατρεία ἢ “θεϊκὴ τιμὴ” δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς εἰκόνας τινάς, ἀλλὰ τελείως ἀναγνωρίζει, ὅτι εἰκόνες δύναται ν' ἀναστηλωθῶσιν ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις καὶ νὰ “χρησιμοποιῶνται αἰδεσίμως” ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ ὑπεκαίειν τὴν ἡμετέραν ἀφοσίωσιν, τοῦ σεβασμοῦ ἀποδομένου εἰς τινὰ εἰκόνα μὴ ἀναφερομένου εἰς τὴν εἰκόνα αὐτὴν “ἀλλ' εἰς τὸν Θεόν.” Τὸ αὐτὸ Ἀγγλικὸν βιβλίον ὁμιλεῖ ὅτι δυνάμεθα νὰ παρακαλῶμεν διὰ τὰς προσευχὰς τῶν ἁγίων ἐν τοιούτῳ τινὶ τρόπῳ, ὅστις δὲν θὰ προὔξεναι δυσκολίαν εἰς τὸ Πνεῦμα τοῦ χριστιανοῦ τῆς Ἀνατολῆς. Ἐν

βῆμα ἔτι πρὸς τὰ ἐμπρός. Οὐδόλως κωλυόμεθα ὑπὸ τοῦ δόγματος τοῦ ἀλαθήτου. Οὐδεμίαν εὐθύνην ὑπέχομεν πρὸς τὰ Καλβινιστικὰ ἄρθρα τοῦ ἡμετέρου Ἀρχιεπισκόπου Whitegift ὅτι οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἀνατολῆς συνδέονται μετὰ τῆς αἱρέσεως τοῦ Νεστορίου, Ἀρχιεπισκόπου ποτὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἢ μετ' ἄλλης τινὸς πλάνης, ἣτις πρὸς καιρὸν ἐπεκράτησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἢ ἐν Ἀντιοχείᾳ. Ἀκολουθήσωμεν, λοιπόν, Ὀρθόδοξοι καὶ Ἀγγλικανοὶ τὴν κλήσιν τοῦ Ἰ. Χρ. ἔχοντες ὡς παράδειγμα ἐκεῖνο ὅπερ ἄλλοι δύναται νὰ μιμῶνται ἕως ὅτου ἀνὰ σύμπασαν τὴν οἰκουμένην ὑπάρξῃ μία ποιμνὴ ὑπὸ ἓνα Ποιμένα.

Νῦν ἐπιτρέψατέ μοι νὰ προσθέσω ὀλίγας λέξεις προφυλάξεως.

Πιθανῶς ἔχομεν ἐνταῦθα ν' ἀποκρούσωμεν κακὴν τινα ἀντίληψιν ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν θέσιν. Ἡ ἀντίληψις αὕτη εἶναι, ὅτι ἡμεῖς καὶ οἱ ἡμέτεροι φίλοι τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας κατέχομεν μέσσην τινὰ ὁδὸν μεταξὺ τῆς θρησκείας τοῦ Πάπα καὶ τῆς τοῦ Προτεσταντισμοῦ. Εἶναι ἀναγκαῖον δι' ἡμᾶς νὰ εἴπωμεν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι δὲν δεχόμεθα τοιοῦτον ὀρισμὸν. Ἀποκρούομεν τὴν ἀναμιξὴν θρησκείαν. Ἐνῷ τιμῶμεν καὶ ἐκτιμῶμεν πᾶν ὅτι εἶναι χριστιανικὸν ἐν τῷ Λατινισμῷ καὶ ἐν τῷ Προτεσταντισμῷ, ἀφ' ἑτέρου πιστεύομεν, ὅτι ἀμφότεροι πάσχουσι τὴν αὐτὴν ἀσθένειαν. Ὁ Λούθηρος καὶ ὁ Πάπας Πῖος Θ'. ἦσαν οὐχὶ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ τύποι. Ἦσαν τύποι αὐτοδιαβεβαίωσης, ἣτις ἐξυψοῖ μέλος τι τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ πρὸς βάρος τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ σώματος. Ὅταν οἱ ἀρχαῖοι Ἐπίσκοποι τῆς Ρώμης παραθεώρησαν τὰ δίκαια τῆς Ἀφρικανικῆς Ἐκκλησίας, ἢ τὰ τῶν Ἐπισκόπων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, προπαρεσκεύαζον χάος, ὅπερ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προλάβωσι. Νῦν ζῶμεν ἐν μέσῳ τοῦ χάους τούτου. Εἴμεθα ἀτυχῶς οἰκέλοι μετὰ θεολόγων Καθηγητῶν οἵτινες φαίνεται, ὅτι προτιμῶσι ῥιψοκίνδυνον πρωτοτυπίαν ἀπὸ τῆς πίστεως παραδοθείσης ἅπαξ εἰς τοὺς Ἁγίους. Ἐχομεν δὲ ἀναμιχθῆν ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως μετὰ ἱεραρχῶν οἵτινες ὀλιγοροῦσι τοῦ καθεστῶτος τῆς ὅλης Ἐκκλησίας ἐνεκα ἰδιωτικῆς θεωρίας, ἢ ἐνεκα ἐκκεντρικότητός τινος τοῦ ἔθνους εἰς ὃ ἀνήκουσι. Τοιαῦτα σφάλματα διαπραττόμενα εἴτε ὑπὸ τοῦ Πάπα, εἴτε ὑπὸ τῶν Προτεσταντῶν δύναται νὰ διαπράττωνται καλῇ τῇ πίστει. Τοιαῦτα πρόσωπα πλήρως πιστεύουσιν, ὅτι ἐκτελοῦσιν ὑπηρεσίαν τῷ Θεῷ. Ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ συγκατανεύσωμεν ὅτι ἀκολουθοῦμεν μέσσην ὁδόν, ὁδὸν συγκαταβάσεως μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἐκφάνσεων τοῦ αὐτοῦ σφάλματος. Τὸ σφάλμα τοῦτο εἶναι πραγματικῶς δολόφρων

τύπος ὀρθολογισμοῦ. Ἡ Οὐλτραμοντανὴ ἀπόδειξις ἀξιούσα ὅτι ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὄρατον σῶμα πρέπει νὰ ἔχη ἐπίγειον ὄρατὴν κεφαλὴν δὲν εἶναι ἔκκλησις πρὸς τὴν πίστιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν κακὴν λογικὴν. Ὡσαύτως ἡ Προτεσταντικὴ ἔκκλησις πρὸς τὴν ἰδιωτικὴν κρίσιν τοῦ ἀτόμου κεχωρισμένως ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς ὁποίας κερδίζομεν τὴν χριστιανικὴν προσωπικότητα εἶναι ἔκκλησις οὐχὶ πρὸς τὴν πίστιν, ἀλλὰ πρὸς φαύλην λογικὴν. Ἀλαζονία καὶ τάσις πρὸς ἐπικράτησιν κατ' ἀρχήν, καὶ εἶτα ἀνυπομονησία καὶ πανουργία συνοδεύουσιν ἀμφοτέρας τὰς ἐκκλήσεις. Δύνανται νὰ εἶναι ἐπιβλητικαὶ καὶ πειστικαί. Ἀλλὰ τὸ ἡμέτερον πρόγραμμα εἶναι οὐχὶ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν μέσσην μεταξὺ τῶν δύο τούτων, ἀλλὰ νὰ διέλθωμεν ἐπὶ τῆς ἄλλης ὁδοῦ.

Τελευταῖον, ἀδελφοί, μὴ λησμονῶμεν, ὅτι, ἐὰν ἐπιθυμῶμεν νὰ γνωρίζωμεν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, πρέπει νὰ πραγματοποιῶμεν τὴν ἀλήθειαν. Ἐνωσις δὲν θὰ φθάσῃ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Δυσκολίαι κείνται πρὸ ἡμῶν καὶ πιθανῶς μακρὰ ὁδοιπορία. Πρέπει δὲ νὰ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ὁ πονηρὸς, ἐχθρὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν, θὰ μετέλθῃ τὸ πᾶν, ἵνα ματαιώσῃ τὴν ἐνότητα, ἣτις ἡμέραν τινα θὰ ἐκδηλώσῃ εἰς τὸν κόσμον τὴν ὁμοούσιον ἐνότητα τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τοῦ Πατρός. Δὲν θὰ ὑπάρχῃ σύντομος ὁδὸς διὰ τὴν συνέντευξιν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Ἀλλ' εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, ὑπάρχει ἀσφαλὴς καὶ ἄμεσος ὁδός. Αὕτη ἀπλῶς εἶναι ἡ καλλιέργεια χριστιανικοῦ χαρακτήρος. Ἐὰν ἡμεῖς, εἴτε Δυτικοί, εἴτε Ἀνατολικοί, ζῶμεν ὡς τέκνα τοῦ Μακαρισμοῦ τοῦ Χριστοῦ, ἐὰν ἔχωμεν τὴν πτωχείαν πνεύματος, ἣτις εἶναι πλοῦτος πρὸς τὸν Θεόν, ἐὰν πεινώμεν καὶ διψῶμεν δικαιοσύνην, ἐὰν ὡς εἰρηνοποιοὶ ὀμιλῶμεν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀγάπῃ, ἐὰν μετὰ τῆς πραότητος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, συγχωρῶμεν παρελθούσας συμφορὰς καὶ παρούσας ἀγκύλους παρεξηγήσεις, θὰ ἐπιτύχωμεν. Δι' ἡμᾶς τότε δὲν θὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη λέξις ὡς "ἀποτυχία." Οὐδὲν τὸ παράδοξον, ἐὰν ὑμεῖς καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ζήσωμεν νὰ ἴδωμεν τὴν ἔνωσιν, δι' ἣν κοπιῶμεν. Τὸ μέλλον εἶναι ἡμέτερον, ἐὰν ὁ Χριστὸς εἶναι μεθ' ἡμῶν. Οὐδόλως περίεργον, ἐὰν ἡ Ἐταιρία αὕτη μετ' ὀλίγα ἔτη γόνιμα παρέλθῃ καὶ λησμονηθῇ. Δὲν πειράζει, ἐὰν ὁ Θεὸς ἔχει χρησιμοποίησιν ἡμᾶς. Ἐν πρᾶγμα, καὶ μόνον ἐν πρᾶγμα εἶναι εἰς τὸν Χριστιανὸν ὑψίστης σπουδαιότητος. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ γινώσκειν καὶ ποιεῖν τὸ θέλημα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Η ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Αὕτη συνεκροτήθη τὴν 6 ἑσπερινὴν ὥραν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Church House, Westminster, προεδρεύοντος τοῦ ταμίου τῆς Ἐταιρίας Αἰδ. W. Wakeford.

Ἀνεγνώσθη ἐνώπιον 70 μελῶν ἔκθεσις ἐξηγοῦσα τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους τὸ Γενικὸν Συμβούλιον ἠναγκάσθη νὰ δεχθῇ τὴν παραίτησιν τοῦ Ἀρχ. Τεκνοπούλου.

Εἶτα ὁ Αἰδ. Percy Dearmer ὑπέβαλε τὴν ἐπομένην πρότασιν ὑποστηρικθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Αἰδ. J. A. Douglas καὶ γενομένην δεκτὴν ὑφ' ἀπάντων τῶν μελῶν—

“Ὅτι ἡ Γενικὴ αὕτη συνεδρίασις τῆς Ἐταιρίας, “Ἐνωσις τῆς Ἀγγλικανικῆς μετὰ τῆς Ὀρθόδοξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας” διαβεβαιοῖ καὶ αὕτη τὴν ἀρχικὴν βάσιν τῆς Ἐταιρίας, ἣτις εἶναι ἡ προαγωγή ἀμοιβαίας συμπαθείας, συνευνοήσεως καὶ σχέσεων, καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις πάσης πράξεως ἀφορώσης εἰς τὴν ἔνωσιν τῶν δύο τούτων Ἐκκλησιῶν. Ἐκφράζει προσέτι τὴν πεποίθησιν αὐτῆς, ὅτι θὰ ἦτο βλαβερὸν διὰ τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν, ἐὰν ἡ Ἐταιρία ὑπεχρέου τὰ μέλη αὐτῆς ν' ἀναγνωρίζωσι μεταξὺ τῶν δύο τούτων Ἐκκλησιῶν ὑφισταμένας διαφοράς, ἥτοι, οἱ Ἀγγλικανοὶ οὐδόλως ἀξιούσιν ὅπως τὰ Ὀρθόδοξα μέλη τῆς Ἐταιρίας ἀναγνωρίζωσι τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν ὡς Ὀρθόδοξον. Διακηρύντει, ὅτι ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν Ἀγίων Γραφῶν καὶ τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων κείται ἐν γόνασιν ὄχι τῆς Ἐταιρίας ἀλλὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν συνοδικῶν ἀποφάσεων ἑκατέρας τῶν Ἐκκλησιῶν. Ὅθεν, ἡ Ἐταιρία ἀποκρούει τὴν διάδοσιν ὅτι ἐγένετο ποτὲ ἀπόπειρά τις, ὡς τινὲς διέδωκαν, νὰ ἐξαναγκάσωσι τοὺς Ὀρθόδοξους ν' ἀναγνωρίσωσι τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν ὡς ἀληθὴ ἢ ἕτερόν τι σημεῖον διδασκαλίας.

“Ἡ Ἐταιρία ἐξαγγέλλει, ὅτι οὐδέποτε τοιαύτη ἀπόπειρα ἐγένετο, ἢ ὅτι ἀποσκοπεῖ τὴν ἔνωσιν μετ' ἄλλου τινὸς χριστιανικοῦ σώματος.”

Μετὰ ταῦτα προὔταθη ἡ ἐκ νέου ἐκλογή τῆς Α. Σεβ. τοῦ Ἐπισκόπου Γιβραλτάρ, ἣτις ἐγένετο ὁμοθυμῶς δεκτὴ.

Ἐπίσης δὲ καὶ ἡ τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ 3 σελίδι. Ἰδιαιτέρως εὐπρόσδεκτος ὑπήρξεν ἡ ἐκλογή τοῦ Αἰδεσ. Dr. Davey-Biggs διακεκριμένου θεολόγου ἐν Ὁξφόρδῃ καὶ πρώην Γραμματέως τῆς Eastern Church Association, ὅστις εἶναι παλαιὸς ἔνθερμος ὑποστηρικτὴς τῆς ἰδέας τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἔχει καταβάλει μεγάλας προσπάθειάς πρὸς πραγματοποίησιν αὐτῆς. Ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Αἰδεσ. Davey-Biggs καθὼς καὶ πολλοὶ ἄλλοι διακεκριμένοι θεολόγοι δὲν εἶχον εὐθύς ἐξ ἀρχῆς προσέλθει εἰς τὴν Ἑταιρίαν εἶναι εὐνόητος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἀνοικείου συμπεριφορᾶς τὴν ὁποίαν διαρκῶς ἐπεδείκνυε πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἑταιρίας, ἐν ἐκ τῶν σπουδαιότερων μελῶν αὐτῆς. Μετὰ ταῦτα περὶ τὴν 7 ὥραν ἐπηκολούθησεν ἡ δημοσία συνεδρίασις τοῦ Αἰδεσ. R. A. J. Suckling προεδρεύοντος.

Ὁ πρόεδρος διὰ πρόσευχῆς ἠνοιξε τὴν συνεδρίασιν ἐπεξηγήσας τὴν πρόοδον τῆς Ἑταιρίας, τὰς ἀντιδράσεις τοῦ Ἀρχ. Τεκνοπούλου, ἀποδείξας εἰς τὸ ἀκροατήριόν του ὅτι αἱ πράξεις τοῦ Τεκνοπούλου ἐστεροῦντο λογικότητος.

Μετὰ τὰς ἐπεξηγήσεις ταύτας ὁ διδάκτωρ τῆς θεολογίας Davey-Biggs ὑποβαλὼν τὴν πρότασιν, ὅτι ἡ Συνεδρίασις αὕτη χαιρετίζει τὸν σχηματισμὸν τῆς Ἑταιρίας “Ἑνωσις τῆς Ἀγγλικανικῆς μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας” καὶ ἐγγυᾶται τὴν ὑποστήριξιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς, ἐπεξήγησεν ἱστορικῶς τὰς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ ὑπέδειξε τὴν θέσιν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι τῆς Ὁρθοδόξου ἀναφέρων τὸ τελευταῖον γεγονὸς, ὅτι ὁ Ἀγγλικανὸς Ἐπίσκοπος Blyth ἐν Ἱερουσαλὴμ παρεκώλυσε ἑκατοντάδας Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν ἐν Συρίᾳ οἵτινες ἀπειράθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ νὰ ἀσπασθῶσι τὸν Ἀγγλικανισμόν.

Κατόπιν ὁ κ. Τιμόθεος Π. Θέμελης ἐπεξήγησε τὸν ζῆλον, ὃν πάντοτε ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἔχει διὰ τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλ' ὑπέδειξε, ὅτι ὑπάρχει μεγάλη ἀπόστασις διαφορᾶς μετὰ τῶν 39 ἄρθρων καὶ τῶν Ὁμολογιῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅτι πάντοτε θεωρῶνται ἐξ Ὁρθοδόξου ἀπόψεως ὡς τι Προτεσταντικὸν συμπίλημα. Ὡς μεγίστην δυσκολίαν ἐθεώρησε τὴν παρεγχάραξιν τοῦ συμβόλου καὶ εἶπεν ὅτι ἡ ἀποβολὴ τῆς προσθήκης ἐκ τοῦ συμβόλου θὰ παραγάγῃ νέον θρίαμβον διὰ τὸν Χριστιανισμόν.

Προσφωνήσις τοῦ Διακόνου Τιμ. Π. Θέμελη :

“Ἀντὶ πολλῶν εὐχαριστιῶν δέχομαι τὴν εὐγενῆ ταύτην ὑποδοχὴν, ἣτις συμβολίζει τὸν ἐξωτερικὸν σύνδεσμον ὑφι-

στάμενον μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν καὶ Ὁρθοδόξων. Ὁ δεσμὸς οὗτος ὡς γνωρίζετε, ἐξεδηλώθη ἐσχάτως ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ αἱ σχέσεις καθίστανται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον θετικώτεραι. Εἶναι τῇ ἀληθείᾳ σοβαρὸν τὸ διάβημα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὅτι ἠνοιξε τὰς πύλας τῶν Θεολογικῶν αὐτῆς Σχολῶν εἰς τοὺς Ἀγγλικανούς καὶ ἡ σπουδαιότης τοῦ διαβήματος τούτου ἐξαιρεται ὑπὸ τοῦ γεγονότος ὅτι ἔχει τὴν ἔγκρισιν τοῦ Πατριάρχου· εὐμενεία τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἀγγλικανὸν θεολόγον εἰσήλθεν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Σταυροῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔχει ἤδη ζητήσῃ ἕτερον παρὰ τοῦ Ἀρχidiaκόνου Dowling. Φαίνεται ὅτι ἡ ἡμέρα ἔρχεται, ἵνα χωρήσωμεν ἐμπρός· καὶ ἤδη νῦν συνήλθομεν ἐνταῦθα ἵνα πανηγυρίσωμεν τὴν πρώτην ἐπετηρίδα τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας, καὶ ἀναθεωρήσωμεν τὴν θέσιν ἡμῶν.

Ἐὰν ἐνθυμούμεθα, ὅτι ἡ ἀρχὴ παντὸς πράγματός ἐστι δύσκολος, ὅτι ὁ φόνος θρησκευτικῶν προλήψεων εἶναι ἐν τῶν μάλιστα δυσχερεστάτων προβλημάτων, ὅτι εἰσέτι δὲν ἤρχισαμεν συστηματικὸν ἔργον καὶ παρατηρήσωμεν τὸν κατάλογον τῶν μελῶν καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς Ἑταιρίας ἐν Ἀγγλίᾳ, Παλαιστίνῃ, Ρωσσίᾳ, Ἀμερικῇ, καὶ ἀλλαχοῦ πρέπει ν' ἀναπέμπωμεν εὐχαριστίας τῷ Θεῷ, ἐνθυμούμενοι ὅτι φίλοι καὶ ὑποστηρικταὶ τοῦ ἔργου τούτου δὲν εἶναι μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐνεγράφησαν μέλη, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Ἀνατολῇ.

Πρὸς διάδοσιν τῶν σκοπῶν τῆς Ἑταιρίας δύο μόνον ἄρθρα ἐστάλησαν εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων τούτων ἐντύπωσις ὑπήρξεν ἐκπληκτικῆ. Ὁρθόδοξοι θεολόγοι ἐν ἐπιστολαῖς ἔλεγον, ὅτι ἐὰν ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπάρχῃ τοιοῦτος θερμὸς ζῆλος καὶ πόθος διὰ τὴν ἔνωσιν, ἐὰν οἱ Ἀγγλικανοὶ τηρῶσι τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας ὡς αὕτη ἐνσωματοῦται ἐν ταῖς Ἑπτὰ Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, καὶ ἐν ταῖς Ἀποστολικαῖς παραδόσεσι παρ' ὅλας τὰς διαιρέσεις καὶ τὴν ἀποξένωσιν, ἔνωσις θὰ ἐπιτευχθῇ.

Ἡ Ὁρθόδοξος αὕτη κίνησις, ἥς τυγχάνω αὐτόπτης μάρτυς μὲ ἐνθαρρύνει νὰ τρέφω καλὰς ἐλπίδας, ἐπειδὴ αἱ ἡμέραι ὅτε ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία διέκειτο εὐνους τῷ Καλβινισμῷ παρήλθον. Αἱ ἡμέραι καθ' ἃς ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ἐδεξιόυτο τὸν Προτεσταντισμὸν ἐκπνέουσι βραδέως μὲν ἀλλὰ σταθερῶς καὶ νῦν ἀναφύεται Ὁρθόδοξος κίνησις. Πᾶσα ἡ ἐξέλιξις αὕτη εἶναι εὐελπις καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἡμετέρα Ἑταιρία τείνει νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀναστήλωσιν

τῆς διδασκαλίας τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας θὰ εἶμαι πιστὸς ὑμῶν θεράπων.

Τὸ σήμαντρον ἐκρούσθη καὶ ὁ κύβος ἐρρίφθη. Ἐσχάτως ἐν τινι ἄρθρῳ γραφέντι ὑπὸ ἐγκρίτου Ἀμερικανοῦ θεολόγου ὑπηγορευέτο, ὅτι ἐν περιπτώσει ἐνώσεως μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας “πρέπει νὰ παραλείψωμεν τὴν ἐν τῷ Συμβόλῳ προσθήκην.” Ὁμοίως ὁ ὑμέτερος Ἐπίσκοπος Pearson ἔλεγεν: “τὸ σχίσμα μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας ἤρχισε καὶ ἐξηκολούθησε καὶ οὐδέποτε θὰ λήξῃ, ἂν μὴ αἱ λέξεις “καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ” ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τοῦ Συμβόλου.” Ἐὰν αἱ ὑποθήκαι αὗται δύνανται νὰ καταστῶσι τὸ σύνθημα τῆς ἡμετέρας Ἐταιρίας, τότε ταχέως θὰ εὐρωμεν, ὅτι ζητοῦμεν. Ἐπειδὴ ἐὰν ἔχωμεν τὴν αὐτὴν διδασκαλίαν ἐν παντὶ καὶ διαφωνοῦμεν ἐν τῷ Συμβόλῳ κατεργαζόμεθα μόνον φιλίας. Ἡ ἀποβολὴ τοῦ θεμελιώδους τούτου κωλύματος θὰ παραγάγῃ νέον θρίαμβον εἰς τὸν Χριστιανισμόν, καθόσον τὸ ὑπόλοιπον τῶν ἡμετέρων διαφορῶν ὡς ἀντιπροσωπεύεται ἐν τῇ Σχολῇ τῆς Καθολικῆς ταύτης κινήσεως δύναται εὐκόλως νὰ διαρρυθμισθῇ.

Βεβαίως, ἐὰν παραβάλωμεν τὸ φραστικὸν τῶν 39 Ἄρθρων πρὸς τὴν ὀρθόδοξον διδασκαλίαν εἴμεθα ἀναμφιβόλως πολὺ μακρὰν. Ἀτενίζομεν ἐπὶ τῶν 39 Ἄρθρων ὡς ἐπὶ τινος Προτεσταντικοῦ συμπιλήματος οὐχὶ μακρὰν τῆς Augsburg Ὁμολογίας ἐκ πολλῶν ἀπόψεων.

Ἄλλ' ἐὰν ἔχωμεν ὑπ' ὄψει τὴν διδασκαλίαν ἐγχεομένην ἐν τοῖς 39 Ἄρθροις ὑπὸ τῆς παρούσης τάσεως, τὸ χάσμα, καίτοι εὐρὺ, σημαντικῶς ἐλαττοῦται. Ὅθεν, ἐὰν τὰ 39 Ἄρθρα, καίτοι ἐπίσημος ἔκθεσις τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας δὲν ἰσοδυναμοῦσι πρὸς τοὺς καθορισμοὺς πίστεως ἐκδοθέντας καὶ ἐπικυρωθέντας ὑπὸ τῶν Οἰκουμεικῶν Συνόδων, τότε ἡμέρα θὰ ἔλθῃ καθ' ἣν θὰ προσφωνήσω ὑμᾶς ὡς ἀδελφοὺς ἐν Χριστῷ. Ἄς ἐργασθῶμεν λοιπὸν διὰ τὸν σκοπὸν τούτον, καὶ ὁ Θεὸς θὰ βοηθήσῃ ἡμᾶς.

Ἐπι ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ὑπεθυμίσω τὴν ἡμετέραν Ἐταιρίαν ἐκείνου ὅπερ ὁ Dean Stanley εἶπεν, ὅστις ὡς ἄνθρωπος μᾶλλον φιλελευθέρων τάσεων δὲν ἦτο πιθανὸν νὰ μεγαλοποιῇ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἐνώσεως.

“Στραφῶμεν ἐκ τοῦ Τιβέρεως πρὸς τὸν Βόσπορον· ἐὰν πρόκηται νὰ ἔχωμεν δογματικὴν πίστιν καὶ συντηρητικὴν παράδοσιν ἐν τῇ πλήρει αὐτῆς ἐκτάσει, πρέπει νὰ καταφύγωμεν ὄχι πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἣτις καλεῖ ἑαυτὴν Καθολικὴν, ἀλλὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἣτις καλεῖ ἑαυτὴν Ὀρθόδοξον πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἣτις θ' ἀποθάνῃ, ἀλλ'

οὐδέποτε ἐγκαταλείπει τὸ ἐλάχιστον σημεῖον, ὅπερ Σύνοδος ἡ Πατὴρ κατεκληροδότησεν αὐτῇ.

“Ἐὰν πρόκηται νὰ ἔχωμεν τὴν ἀρχαίαν θεωρίαν τῶν μυστηριακῶν τύπων διεξαγομένων μέχρι τῶν τελευταίων ὁρίων δὲν πρέπει νὰ σταματῶμεν καὶ ν' ἀμφιταλαντευώμεθα ἐν Ἐκκλησίᾳ, ἣτις ἔχει ἀποκόψῃ τὰ ὕδατα τοῦ Βαπτίσματος καὶ ἀνέβαλε τὴν Μύρωσιν καὶ τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν εἰς ἔτη διακρίσεως, ἀλλὰ πρέπει νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἀνατολικὴν τελετουργίαν, ἣτις ἔτι διατηρεῖ τὴν τριπλὴν κατάδυσιν, ἣτις ἔτι προσφέρει τὰς τελετὰς τοῦ Χρίσματος καὶ τῆς Εὐχαριστίας εἰς τὴν ἀσυνείδητον ἐπαφὴν τοῦ νηπίου.” (The Eastern Church, σελ. 43).

Ἐὰν λοιπὸν ὁ Dean Stanley συνηγόρει τόσο φλογερῶς διὰ τὴν ἐνωσιν, πόσον μᾶλλον μέλη τῆς Ἐταιρίας ταύτης, ἅτινα ὁμολογοῦσιν, ὅτι εἶναι Καθολικοὶ καὶ εὐπειθεῖς εἰς τὰς ἑπτὰ Οἰκουμεικὰς Συνόδους, πρέπει νὰ προάγωσι τὸν σκοπὸν τούτον; Εἶτα, πότε ὁ λαμπρὸς ὑμῶν ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος—

“δὲν εἴμεθα διηρημένοι
οἱ πάντες ἐν σώμα ἕσμεν.”

θὰ καταστῇ πραγματικότης; Τοῦτο ἀφίεται εἰς τὴν ἡμετέραν Ἐταιρίαν.”

Ὁ Αἰδεσ. Percy Dearmer μετὰ ταῦτα συνέστησε προσευχὴν, συστηματικὴν ἀνταλλαγὴν πληροφοριῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, δημοσίευσιν εἰδικοῦ Περιοδικοῦ καὶ συγκρότησιν διαλέξεων, ὡς πρακτικὰ μέσα πρὸς προαγωγὴν τῶν σκοπῶν τῆς Ἐταιρίας. Ἰδίᾳ ἐτόνισεν, ὅτι ἡ κίνησις αὕτη ἀνεφύη ἐκ τῶν σπλάγχμων τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας καὶ διεκήρυξε πασιδῆλως ἐνώπιον ὅλης τῆς ὁμηγύρεως ὅτι οἱ Ἀγγλικοὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν τῇ Ἐταιρίᾳ ταύτῃ δὲν ἀποτελοῦσι στυγερὰν συνωμοσίαν πρὸς προσηλυτισμὸν τῶν Ἀνατολικῶν, ἢ νὰ ἐξαναγκάσωσιν αὐτοὺς νὰ δεχθῶσι τὴν ἐν τῷ Συμβόλῳ προσθήκην, ἣν αὐτὸς ὁ ἴδιος μετὰ χαρᾶς θὰ ἔβλεπεν ἀποβαλλομένην ἐκ τοῦ Συμβόλου. Ἐν τέλει ἐξέφρασεν ἐν ζωηροῖς ὅροις τὸν ἄπειρον σεβασμὸν ὃν τρέφουσι πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁ Αἰδεσ. W. Wakeford μετ' ἐγκαυχήσεως ἐξήγγειλεν εἰς τὸ ἀκροατήριον ὅτι ἔσχε τὸ εὐτύχημα νὰ λειτουργήσῃ ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Ἁγίου Ἀβραάμ ἐν Ἱερουσαλήμ. Ἐπεξηγῶν δὲ τὴν εὐγενῆ ταύτην παραχώρησιν τοῦ πρώην

Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Νικοδήμου πρὸς τοὺς Ἀγγλικανούς ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ οἰκονομία αὐτῆ οὐδόλως οὐδαμῶς σημαίνει, ὅτι ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει τὴν Ἀγγλικανικὴν ἐν ἐπικοινωνίᾳ.

Ὁ ἐξοχώτατος ἰατρὸς κ. Πούπτης ὑπεστήριξεν ὅτι μεγάλη πλειονότης τῶν Ἑλλήνων διάκειται φιλικώτατα πρὸς τοὺς Ἀγγλικανούς, εὐχαρίστως δὲ παρατηρῆ ὅτι τοῦτο συμβαίνει ἐξ ἴσου καὶ εἰς τοὺς Ἀγγλους, καὶ ὅτι ἐνίοτε εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις Ὁρθόδοξοι καὶ Ἀγγλικανοὶ δὲν διστάζουσι νὰ τελέσωσι τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ, ὡς τοῦτο ἐπανειλημμένως συνέβη καὶ ἀλλαχού μὲν πρότερον, ἐσχάτως δὲ ἐν Σμύρνῃ ἔνθα 20 Ὁρθόδοξοι ἱερεῖς μετ' ἰδιαίτερου ἀντιπροσώπου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σμύρνης παρευρέθησαν ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ἔνθα μετὰ τὴν ψαλμωδίαν τῶν καταλλήλων ὕμνων ὑπὸ Ὁρθοδόξου χοροῦ καὶ εἶτα ὑπὸ Ἀγγλικανικοῦ, ὁ ὑφηγητῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ κ. Λαμπάκης ἔδωκε ἐνδιαφέρουσαν διάλεξιν περὶ τῆς συναντήσεως τῶν ἁγίων Ἰγνατίου καὶ Πολυκάρπου, καὶ περὶ τῆς ἑνώσεως τῆς Ἀγγλικανικῆς μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἀφοῦ λοιπὸν ὑπάρχουσι τοσοῦτον ἀγαθαὶ διαθέσεις παρὰ τοῖς μέλεσιν ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, καθήκον ὄλων ἡμῶν εἶναι νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ σύσφιγξιν τῶν σχέσεων τούτων, καὶ νὰ θέσωμεν τὰς βάσεις πρακτικῆς τινος ἐργασίας πρὸς μελέτην τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἠδύνατό ποτε νὰ ἐπέλθῃ ἑνωσις. Τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπιδιώκουσα ἡ ἡμετέρα Ἐταιρία μετὰ ζήλου, εἰλικρινείας, καὶ ἀληθοῦς χριστιανικοῦ πνεύματος, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ τύχῃ τῆς ἀμερίστου ὑποστηρίξεως ὄλων τῶν πεφωτισμένων μελῶν ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ὅτι αἱ διενέξεις καὶ αἱ προσωπικαὶ διαφοραὶ, ὡς αἱ ἐπ' ἐσχάτων ἐπελθούσαι, δὲν θὰ ἐπηρεάσωσι ποσῶς τὴν πρόοδον τῆς Ἐταιρίας.

Κατόπιν ὁ κ. Νεοκλῆς Καζάζης, καθηγητῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν, ὠμίλησεν ἐν πνεύματι καλοκάγαθίας εἰπὼν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος πάντοτε ἐκτιμᾷ καὶ συμπαθεῖ πρὸς τοιαύτας κλήσεις, αὐτὸς προσωπικῶς πάντοτε μὲν διέκειτο συμπαθῶς πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς ἐνώσεως νῦν δὲ ὅτε ἠτύχησε τὸ λαμπρὸν ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνέλαβεν ἡ Ἐταιρία θὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτοῦ ὅπως συντελέσῃ εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς Ἐταιρίας.

Εἶτα διὰ καταλλήλου εὐχῆς ἡ Συνεδρίασις διελύθη.

ΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Τὸ Γενικὸν Συμβούλιον μετὰ χαρᾶς ἀγγέλλει ὅτι ἡ Α. Σ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ρίγας κ. Ἀγαθάγγελος, μέλος τῆς ἐν Ρωσσίᾳ ἁγίας Διοικούσης Συνόδου, εὐηρεστήθη νὰ γίνῃ Πρόεδρος τῆς Ἐταιρίας.

Ἦσαύτως ἡ Α. Σ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Νικόλαος, ὅστις ἐξ ἀρχῆς θερμῶς ὑπεστήριξε τὴν Ἐταιρίαν, ἠνδόκησε νὰ προσαγορευθῆ Πρόστατης τῆς Ἐταιρίας. Ἡ ἐγγραφὴ πολλῶν ἄλλων Ρώσων καὶ ἰδίᾳ τοῦ εὐγενεστάτου Παύλου Μασσουρόφ, ἐν Μόσχᾳ, καὶ τοῦ καθηγητοῦ Σόκολωφ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς Πετροπόλεως πληροῦσι τὴν Ἐταιρίαν χαρᾶς.

Ἐν Ἀμερικῇ ἡμέρα τῇ ἡμέρα ὁ ζήλος καὶ ὁ ἐνθουσιασμός διὰ τοιοῦτον ἔργον γιγαντιαίως αὐξάνει. Ὁ νεωστὶ ἀποσταλεὶς εἰς Ἀμερικὴν Ἀρχιεπίσκοπος Πλάτων μετὰ σθένους συνηγόρησεν ὑπὲρ τῆς Ἐταιρίας καὶ ἐπέτρεψε τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ Ἐπισκόπους, κληρικούς καὶ λαϊκοὺς νὰ βοηθῶσι καὶ προάγωσι τοὺς σκοποὺς τῆς Ἐταιρίας. Ἦδη ἐν Ἀμερικῇ προσῆλθον πολλὰ μέλη μεταξὺ τῶν ὁποίων πολλοὶ Ἐπίσκοποι καὶ θεολόγοι, οἵτινες ἐναμίλλως ἐργάζονται ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας τοῦ ἱεροῦ τούτου ἔργου.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος	Fond du Lac	Wisconsin
”	Florida	William
”	Salina	Sheldon
”	New Hampshire	Edward
”	Springfield	Edward
”	Michigan	John
”	Central New York	Charles
”	Maine	Robert
”	Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ Fond du Lac	Reginald
”	Quincy	Edward
”	Indianapolis	Joseph

Ὁ Σεβασμιώτατος Ραφαήλ, Ἐπίσκοπος τῶν Ἑλληνοσύρων
Ὁρθοδόξων ἐν Brooklyn.

Ὁ Αἰδεσιμώτατος Μεθόδιος Κουρκουλής, προϊστάμενος
τῆς ἐν Νέα Ἱόρκη Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Α. Ε. Λοδυγκένσκι, Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ρωσσίας
ἐν Νέα Ἱόρκη.

Ἡ Α. Ε. Δημήτριος Ν. Βότασσης, Γενικὸς Πρόξενος
τῆς Ἑλλάδος ἐν Νέα Ἱόρκη.

Καὶ πολλοὶ ἄλλοι Διδάκτορες τῆς Θεολογίας, ὡς—

Morgan Dix

George Silliman

Theodore Riley

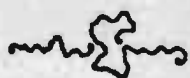
Henry Riley Gummey

Calbraith Bourn Perry

Arthur Lowndes

Randal Hall

Καὶ ἄλλοι πολλοὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ ὡς πᾶς τις
δύναται νὰ ἴδῃ ἐν τῷ καταλόγῳ τῆς Ἐτησίης Ἐκθέσεως.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Ἡ πρώτη ἀφορμὴ διὰ τοιαῦτα δυσάρεστα γεγονότα
ἐδόθη ἀφ' ὅτου ἐδημοσιεύθη ἡ ἐπομένη ἔκκλησις, ἧς
παρέχεται ἐνταῦθα πλήρης μετάφρασις, διότι ἐγένετο πηγὴ
ἀνιάτων ῥήξεων ἐν τῇ Ἐταιρίᾳ:—

“Ἡ Ἐταιρία αὕτη ἰδρύθη τὸν Ἰούλιον τοῦ 1906 ὡς τι
διεθνὲς σωματεῖον ἐν τοῖς μέλεσι καὶ τῇ διεξαγωγῇ τοῦ ἔργου.
Ἐκκλησίαι τις ἐξεδόθη ὑπογραφείσα ὑπὸ πολλῶν προσώπων,
κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ εὗρεν
ἐνθαρρυντικὴν ὑποδοχὴν παρὰ θεολόγων καὶ ἄλλων ἐν
Ἰαγγλία, Παλαιστίνῃ, Ρωσσίᾳ, καὶ Ἀμερικῇ.

“ Πᾶν μέλος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας θ' ἀναγνωρίσῃ
τὸ καθήκον τῆς προσευχῆς καὶ προσπαθείας διὰ τὴν
θεραπείαν τῶν σχισμάτων ἐν τῇ ὁρατῇ αὐτῆς ἐνότητι, ἅτινα
ἐπὶ μακρὸν ὑπῆρξαν σκάνδαλον εἰς τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ
ἀδυναμία πρὸ τῶν αἱρέσεων καὶ τοῦ ἐθνισμοῦ. Διακαεῖς
σχέσεις ἔλαβον χώραν ἰδίᾳ κατὰ τὸν 19 αἰῶνα καὶ ἐνεστα-
λάχθη ἐν ταῖς καρδίαις τῶν Ὁρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν ἡ
τάσις συνεργασίας πρὸς ἔνωσιν τῶν δύο τούτων κεχωρισμέ-
νων μερῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπάρχει ἡ ἀντι-
μετώπισις οὐ μόνον θεολογικῶν διαφορῶν, ἀλλὰ προλήψεων,
παρεξηγήσεων, ὑποψιῶν, καὶ ἀγνοίας ἀμφοτέρων, ἅτινα
ὑπῆρξαν τὸ ἀποτέλεσμα ἀποξενώσεως καὶ ἀπομονώσεως
πολλῶν αἰώνων. Ταῦτα ὑπῆρξαν ἡ πρωτίστη ἀφορμὴ τοῦ
ἀκάρπου τῶν ἐν τῷ παρελθόντι συζητήσεων καὶ κατενοήθη
ὅτι κανονικὴ συνδιαλλαγὴ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἀφοῦ
πρῶτον δημιουργηθῇ γενικὸς πόθος πρὸς ἔνωσιν. Οἱ
ἄνθρωποι πρέπει νὰ κατανοήσωσι βαθέως ὅτι εἶναι κοινὰ
μέλη τοῦ ἐνὸς σώματος τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς θείας Εὐδοκίας
ἵνα ἡ ἐνότης τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας καταστῇ ὁρατῇ. Ἐπὶ τῷ
σκοπῷ τούτῳ εἶναι σπουδαῖον καὶ πολύτιμον βῆμα ὅτι
Ὁρθόδοξοι καὶ Ἀγγλικοὶ θὰ ἀποτελέσωσι μίαν Ἐταιρίαν
ἐν προσευχῇ καὶ πρακτικῇ συνεργασίᾳ. Συμπάθεια καὶ
πραγματικὴ συναίσθησις κοινῆς Ἐκκλησιαστικότητος πρέπει

ν' αναπτυχθῆ διὰ σχέσεων καὶ μελέτης, δι' ἀμοιβαίας ἀναγνωρίσεως τῆς σχετικῆς δικαιοδοσίας καὶ εὐθύνης ἐν τῇ μερίμνῃ διὰ τὰ μέλη ἑκατέρας τῶν Ἐκκλησιῶν διαμένοντα μακρὰν τῶν οἰκείων ἱερέων. "Τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη." (Α'. Κορ. ιβ'. 25).

"Ὁ πρῶτος σκοπὸς τῆς Ἐταιρίας εἶναι ἀπλῶς ἡ βοήθεια διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς θελήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν. "Ἴνα ὡσι τετελειωμένοι εἰς ἓν." (Ἰω. ιζ'. 23). Ἄλλ' ἀναμφιβόλως ἕνεκα τῆς οὐσιώδους ἀλληλεγγύης πάντων τῶν μελῶν τοῦ Μυστικοῦ σώματος, Ἐπικοινωνία ἢ στενωτέρα τις προσέγγισις, θὰ ἐπέφευεν ἀνάρηθμον ἐμπλουτισμὸν εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ θὰ ἐβοήθει εἰς τὴν διαφύλαξιν τῆς ἡμετέρας Καθολικῆς κληρονομίας ἐν τούτοις τοῖς χαλεποῖς καιροῖς ἐν Ἀγγλίᾳ, "and would aid in safeguarding our Catholic heritage in these dangerous times in England."

"Ἐν τῷ πνευματικῷ τούτῳ ἔργῳ καὶ ἐν τοῖς ἐλατηρίοις ἡμῶν εἴμεθα ἀπηλλαγμένοι πάσης κοσμικῆς εἴτε πολιτικῆς τάσεως καθὼς καὶ παντὸς ἐθνικοῦ πλεονεκτήματος. Ἡ ἐκφρασθεῖσα ἰδέα, ὅτι περαιτέρω ἐνέργεια ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι ἀκατάλληλος ἕνεκα τῶν σπουδαιοτάτων θεολογικῶν διαφορῶν καὶ ἕνεκα προσφάτων τινῶν ἐπεισοδίων δημιουργησάντων ὑποψίαν καὶ διαφωνίαν, καθιστᾷ μᾶλλον προστακτικὴν τὴν ἀνανέωσιν ἀποπειρῶν πρὸς συνδιαλλαγὴν καὶ ἄρσιν τῶν αἰτίων μελλουσῶν διαμφισβητήσεων.

"Ἀφιεροῦντες τὸ ἡμέτερον ἔργον εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ὑπερευλογημένης Θεοτόκου, Μητρὸς τοῦ Ἀρχοντος τῆς Εἰρήνης, καὶ εἰς τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον, πρόμαχον τῆς ἀληθοῦς πίστεως καὶ ἐλπίζοντες εἰς τὴν βοήθειαν τῆς μεσιτείας αὐτῶν, παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς Καθολικοὺς νὰ δείξωσιν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν Ἀνατολικούς, διὰ τῆς ὑποστηρίξεως τῆς κινήσεως ταύτης, ὅτι αἱ ἐκφράσεις αὐτῶν πρὸς συμπάθειαν εἶναι εἰλικρινεῖς καὶ ὅτι ἐκτιμῶσι τὴν γενναίαν αὐτῶν προθυμίαν νὰ συναντήσωσιν ἡμᾶς ἐν ταύτῃ τῇ ἄνευ προηγουμένου συνεργασίᾳ."

Ἡ ἔκκλησις αὕτη ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐταιρίας ἐν γνώσει μὲν τῶν Ἀγγλικανικῶν μελῶν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ τῶν Ὀρθοδόξων. Ἐνεκα τούτου ἅμα τῇ ἐμφανίσει αὐτῆς ἐπὶ ἐντύπου ἀπλοῦ φύλλου, οἱ Ὀρθόδοξοι διεμαρτυρήθησαν κατὰ τῆς τοιαύτης πράξεως. Οἱ Ἀγγλικανοὶ ὁμως ὑπέδειξαν ὅτι ἡ ἔκκλησις αὕτη προορίζεται διὰ τοὺς Ἀγγλικανούς καὶ ὄχι διὰ τοὺς Ὀρθοδόξους. Οἱ Ὀρθόδοξοι ἔχαιρον πλήρες δικαίωμα εἴτε νὰ μεταφράσωσι

τὴν ἰδίαν ἔκκλησιν μεταβάλλοντες ἢ ἀφαιροῦντες τὰς μὴ Ὀρθοδόξους ἐννοίας, εἴτε νὰ γράψωσι νέαν ἔκκλησιν ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν ἀρχῶν τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν.

Πρὸς ἀποσόβησιν πάσης ὑπονοίας τὰ Ἀγγλικανικὰ μέλη τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου προὔτειναν νὰ τυπώσωσιν ἐπὶ τῆς προμετωπίδος τῆς ἐκκλήσεως τὰς λέξεις "ἐξ Ἀγγλικανῶν πρὸς Ἀγγλικανούς," ἢ "πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας." Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Τεκνόπουλος τότε ἠρνήθη νὰ δεχθῆ τοὺς ὄρους τούτους ἐνώπιον παντὸς τοῦ Συμβουλίου. Καὶ ὁμως τολμᾷ νὰ δημοσιεῖ ὅτι αἱ λέξεις αὗται εἶχον ἀπορριφθῆ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου! (Ἐνωσις Ἐκκλησιῶν, σελ. 1892). Ἐτι προὔτειναν νὰ γράψωσιν ἐπισήμους ἐπιστολάς πρὸς ὅλα τὰ Ὀρθόδοξα μέλη πιστοποιοῦντες ὅτι ἡ ἔκκλησις αὕτη εἶναι μόνον δι' Ἀγγλικανούς.

Ἀνεξαρτήτως ὁμως ὅλων τούτων τῶν συγκαταβάσεων ἡ ἔκκλησις ἀφ' ἑαυτῆς φωνάζει ὅτι προορίζεται δι' Ἀγγλικανούς καὶ ὄχι δι' Ὀρθοδόξους. Αἱ ἐν τῇ ἐκκλήσει ἐκφράσεις καὶ ἀποστροφᾶι "καὶ θὰ ἐβοήθει εἰς τὴν διαφύλαξιν τῆς ἡμετέρας Καθολικῆς κληρονομίας ἐν τούτοις τοῖς χαλεποῖς καιροῖς ἐν Ἀγγλίᾳ." "Παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς Καθολικοὺς (ἢ λέξις Καθολικὸς παρὰ τοῖς Ἀγγλοῖς δηλοῖ τὸν χριστιανόν, ὅστις πιστεύει εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας) νὰ δείξωσιν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν Ἀνατολικούς . . ." ὁμιλοῦσιν εὐγλώττως ὅτι ἡ ἔκκλησις ἐγράφη ὑπὸ Ἀγγλικανῶν δι' Ἀγγλικανούς.

Ἐν τῷ φωτὶ ὅλων τούτων τῶν γεγονότων οἱ Ὀρθόδοξοι Ἕλληνες οἱ ὄντες μέλη τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου οὐδόλως ἐταράχθησαν καὶ ἠρέκεσθησαν εἰς τὰς προτάσεις τῶν Ἀγγλικανῶν.

Ἄλλ' ὁ Ἀρχιμανδρίτης Τεκνόπουλος κατεθορύβησε τὸν κόσμον, δημοσιεύων ὅτι πάντα τὰ Ὀρθόδοξα μέλη τῆς Ἐταιρίας ὡς ἐκ τῆς ἄνω ἐκκλήσεως εἶναι ἔνοχα Προτεσταντισμοῦ καὶ ἡ μόνη ἀθώωσις ἦτο ἡ παραίτησις αὐτῶν ἐκ τῆς Ἐταιρίας.

Πρὸ τῆς ἐκρύβου ταύτης καταστάσεως τὸ Γενικὸν Συμβούλιον χάριν τῆς εἰρήνης ὅταν εἶδεν ὅτι οἱ προτεινόμενοι ὄροι οὐδόλως ἰσχύουσι πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἐμπιστοσύνης προέβη εἰς τὴν τελείαν καταστροφὴν τῶν ἄνω ἐκκλήσεων. Ἄλλ' ὁ Ἀρχιμανδρίτης καὶ πάλιν δὲν ἱκανοποιήθη· ἐπέμενε δὲ εἰς τὸν διορισμὸν εἰδικῆς ἐπιτροπῆς διοριζομένης ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος. (Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν, σελ. 1794).

Προσέτι ὁ Ἀρχιμανδρίτης Τεκνόπουλος ἐνῶ τὸν Γραμματέα ἔχει χαρακτηρίσει ὡς Λατινίζοντα τὴν ὑπ' αὐτοῦ

γραφείσαν ἑκκλησίαν παρέστησεν ὡς Προτεσταντικώτατον φυλλάδιον. Εἶτα ἐνῶ τὰ Ἀγγλικανικὰ μέλη ἀνεγνώριζον τὰς πράξεις τοῦ Γραμματέως, ὁ Τεκνόπουλος διεκήρυττεν, ὅτι ἐπιδιώκουσιν ἔνωσιν μετὰ τῆς Ρώμης. Πῶς τὰ Ἀγγλικανικὰ μέλη ἐνῶ κατηγοροῦνται ὑπὸ τοῦ Τεκνοπούλου ὡς Προτεσταντικώτατα θηρεύουσιν ἔνωσιν μετὰ τῆς Ρώμης εἶναι ἀκατανόητον!

Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει τὸ Γενικὸν Συμβούλιον βλέπον ὅτι ὁ Ἀρχιμανδρίτης εἶχεν ἐξέλθει τῶν ὀρίων τῆς λογικότητος, ἐδέχθη τὴν ὑποβληθεῖσαν παραίτησιν αὐτοῦ καὶ ἀπέκοψε πᾶσαν σχέσιν πρὸς αὐτόν. Φαίνεται, ὅτι ὁ Ἀρχιμανδρίτης μὴ ὦν εὐχαριστημένος ἐκ τῆς θέσεως ταύτης καὶ ἔχων ἐξασφάλισήν Ἀρχιεσκοπικὴν θέσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔδειξε τοιαύτην ἀδικαιολόγητον στάσιν. Ἐγραφε δὲ πρὸς μέλη τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, ὅτι ἅπαξ μεταβῆ εἰς τὴν Ἀνατολὴν θὰ χειροτονηθῆ ἀμέσως Ἀρχιεπίσκοπος. Εἰς τὴν εὐνοίαν ταύτην ἡ Ἐταιρία συγχαίρει αὐτῷ, ἀλλὰ λυπεῖται διὰ τὸν ἄκαιρον αὐτοῦ ζῆλον. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραίτησεως αὐτοῦ ἐπεβάλετο, καὶ ὑπὸ ἄλλων συνθηκῶν, καθόσον Ἀνατολικοὶ τινες θεολόγοι ἔγραψαν εἰς μέλη τῆς Ἐταιρίας, ὅτι συμπαθοῦσι μετὰ τῶν σκοπῶν αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ἐγγραφῶσι μέλη ἕνεκα τῆς μετοχῆς τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Τεκνοπούλου. Πλὴν τούτων αἱ προσωπικαὶ ἐπιθέσεις κατὰ μελῶν τῆς Ἐταιρίας, δημοσιευθεῖσαι ἐν τῷ Περιδικῷ του, τὰ ἄρρητα ψευδολογήματα καὶ αἱ ὑποψίαι αἱ πανταχοῦ διασπαρεῖσαι, αἱ χονδροειδεῖς καὶ λίαν βαρεῖαι ὕβρεις κατὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ χαρακτήρος, ὡς τοῦτο πιστοποιεῖται ἐξ ἐπιστολῶν ἅς ὁ Ἀρχιμανδρίτης Τεκνόπουλος ἔγραψε πρὸς Ὀρθοδόξους Ἱεράρχας, ταῦτα πάντα καθίστων ἀδύνατον πᾶσαν περαιτέρω συνεργασίαν μετὰ τοιοῦτου ἀνδρός.

Ἀλλὰ λυπηρὸν εἶπεῖν τὰ γεγονότα ταῦτα παρουσιάσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου τούτου ὑπ' ἄλλην ἐποψίν, καὶ Ὀρθόδοξοι μακρὰν τοῦ Λουδίνου ἀγνωοῦντες τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων ἐπίστευσαν εἰς τὰς διαδόσεις αὐτοῦ, ὅτι ὡς μέλη ἐγένοντο ἔνοχοι Προτεσταντισμοῦ, καὶ τινες ἐξ αὐτῶν στέλλοντες τὰς παραίτησεις ἔλεγον ὅτι “ἐπιθυμοῦμεν νὰ διαγραφῶσι τὰ ὀνόματα ἡμῶν ἐκ τῶν Προτεσταντικῶν φυλλαδίων καὶ διακόπτομεν πᾶσαν σχέσιν πρὸς τὴν Ἐταιρίαν.”

Ἡ Ἐταιρία μετὰ λύπης ἐδέχθη τὴν παραίτησιν τῶν Ὀρθοδόξων οἵτινες εἶχον ἐγγραφῆ μέλη διὰ μέσου τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Τεκνοπούλου. Οὕτως οἱ κ. κ. Καπλάνογλου, Φραγκίσκος, Χίντογλου, ὁ καθηγητῆς Ὀρλώφ, Τσαούσογλου, Ἰωαννίδης, Ἀσάνογλου, Ἰασωνίδης, ὁ Ἀρχιμανδρίτης

Γεννάδιος Θέμελης, ὁ Αἶδεσ. Σεραφεῖμ Φωκᾶς, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Κισσάμου, ὡς εἶναι γνωστὸν ἔχουσι παραιτηθῆ συνεπέια τῶν εἰδήσεων τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Τεκνοπούλου.

Ἀνέξαρτήτως τῶν παραιτήσεων τούτων ἐγένοντο καὶ ἕτεραι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν λυπηρῶν τούτων ἐπεισοδίων. Ὁ Πρωθιερεὺς Σμύρνωφ καὶ ὁ Διάκονος αὐτοῦ Πριοπραζένσκι παρητήθησαν ἕνεκα ὅλων ἰδιαιτέρων λόγων, τὸν παρελθόντα Μάρτιον, καθὼς καὶ ὁ ἐν Ὁξφόρδῃ Διάκονος Κυίτης, ὅστις ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῆ ἐπειδὴ, ὡς λέγει ἐν τῇ παραίτησει του, ἐνετάλη νὰ πράξῃ οὕτω ὑπὸ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει προστάτου του. Μεθ' ὅλας ταύτας τὰς παραίτησεις ὑπάρχουσιν εἰσέτι περὶ τοὺς 30 Ὀρθοδόξους.

Ἐπειδὴ πάντα τὰ δημοσιευθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Τεκνοπούλου ἔχουσι σχεδὸν καταπιῆξιν τὴν ἀλήθειαν καὶ παρεπλήνησαν τὴν δημοσίαν γνώμην ἢ Ἐταιρία θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ προβῆ εἰς τὴν δημοσίευσιν μερικῶν ἐπιστολῶν, αἵτινες ἀπεστάλησαν εἰς αὐτὴν ὑπὸ διαφόρων μελῶν. Πᾶς τις θὰ κατίδη σαφῶς πόσῃ μεγάλῃ ἀδικίᾳ ὁ Ἀρχιμανδρίτης Τεκνόπουλος ἔχει διαπράξῃ, καὶ ἐπὶ πλεον μετὰ ποίας συνειδήσεως ἐδημιούργει ὑποψίας καὶ ψευδολογήματα ὅχι ἐν ἀγνοίᾳ, ἀλλ' ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τείνων πρὸς ἓνα σκοπὸν, πρὸς τὴν καταστροφὴν τῆς Ἐταιρίας.

Ἀνοικτὴ Ἐπιστολὴ τῶν Ἀγγλικανικῶν Μελῶν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου.

Ἐθεωρήθη ἀσφαλὲς ἕνεκα τοῦ μεγάλου θαυμασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης μεθ' ἧς ἀτενίζομεν πρὸς τὴν ἀγίαν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἕνεκα τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας νὰ ἐκθέσωμεν τὰ ὀλίγα ταῦτα γεγονότα.

Ἡ Ἐταιρία αὕτη συνέστη τῷ 1906. Ἀναγκαίως δὲ αἱ πράξεις αὐτῆς ἔφερον χαρακτῆρα ἰδιωτικὸν καὶ συνετῶς λίαν πᾶσα πρόνοια ἐλήφθη, ἵνα περιορίσῃ τὸν σκοπὸν αὐτῆς εἰς ἀμοιβαίας συζητήσεις καὶ σχέσεις. Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐταιρίας λίαν ἱκανοποιητικῶς διεφωτίσθη ἡ κοινὴ γνώμη ἐν Ἀγγλίᾳ περὶ τῆς ἐνδόξου ἱστορίας, τῆς ἀμεταβλήτου Ὀρθοδοξίας καὶ ζωσῆς πίστεως τῆς ἀγίας Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Τελευταῖον ὁμως ὁ Ἀρχιμανδρίτης Τεκνόπουλος ὅστις εἶχε τὴν εὐχὴν τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα

σπουδάση τὴν θέσιν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἀπεχώρησαν ἐκ τῆς Ἑταιρίας. Πρὸ τούτου δυσκολίαι τινὲς ἀνεφύησαν ἕνεκα τοῦ Περιδικοῦ “Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν,” ὅπερ ἀποκλειστικῶς ἀνήκειν εἰς αὐτὸν καὶ ὅταν ἡ Ἑταιρία ἐζήτησε νὰ καταστήσῃ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ ἑαυτῆς προγράμματος ἐθεώρησε τὰς ἀξιώσεις αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν καὶ τὸν ἔλεγχον παραλόγους. Ἄλλ’ ὁ ἄμεσος λόγος οὗ ἕνεκα ὑπέβαλε παραίτησιν ἢ το ἢ δημοσίευσις φύλλου τινὸς ἀπευθυνομένου πρὸς Ἀγγλικανοὺς μόνον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς γλώσσης αὐτοῦ καὶ εἰς ὃ οὗτος προῦβαλεν ἐνστάσεις. Τὸ Γενικὸν Συμβούλιον ἀμέσως διέταξε τὴν παρακώλυσιν τοῦ φύλλου καὶ προθύμως τὸ Συμβούλιον θὰ ἔπραττε τὸ πᾶν ἵν’ ἀποδείξῃ τὴν ἑαυτοῦ ἀθωότητα ἐν ταῖς πρὸς τὰ Ὀρθόδοξα μέλη σχέσεσιν ἐὰν ὁ Ἀρχιμανδρίτης ἐπέτρεπε νὰ γίνῃ τοῦτο.

Οὗτος, ὅμως, ὑπέβαλε παραίτησιν πρὸ τῆς συγκλήσεως τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ Περιδικῷ του ὅχι μόνον ἀνακριβεῖς ἐκθέσεις ἀλλὰ καὶ ἀδικαιολογήτους ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ ἡμετέρου Γραμματέως. Συνεπῶς, ἀπόφασις ἐλήφθη, ὅπως ἡ παραίτησις αὐτοῦ γίνῃ δεκτὴ καὶ ἐκβληθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς Ἑταιρίας. Ἐκτοτε ὁ Ἀρχιμανδρίτης ἐξηκολούθησε νὰ δημοσιεύῃ ἐν τῷ Περιδικῷ του ἄρθρα, ἅτινα δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς προσωπικαὶ λοιδωρίαί.

Ἐνεκα τῆς τιμῆς καὶ τοῦ βαθέως σεβασμοῦ ὃν αἰσθανόμεθα διὰ τὸ ἅγιον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον οὐτινος τὸ κῦρος ἀξιοῖ ὁ Ἀρχιμανδρίτης καὶ ὡσαύτως ἀποφεύγοντες νὰ κατέλθωμεν εἰς συζητήσεις καὶ ἐναντιολογίας, αἵτινες δύνανται νὰ μειώσωσι τὴν αὐξουσαν ἀγάπην καὶ θαυμασμὸν τῶν Ἀγγλων πρὸς τὴν Ἁγίαν Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, τὸ Συμβούλιον διστάζει εἰσέτι ν’ ἀπαντήσῃ δημοσίᾳ εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ Ἀρχιμανδρίτου. Ἄλλ’ ἐνῶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀπώλεσε πᾶσαν ἐμπιστοσύνην, ἐν δὲ τῇ Ἀνατολῇ πολλὰ τῶν δημοσιευμάτων ἐπιστεύθησαν ὑπὸ τινων θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ δώσωμεν ἐπεξηγήσεις τινάς.

Κατ’ ἀρχὴν διαμφισβητοῦμεν τὴν ἀλήθειαν τῶν κατὰ τοῦ Γραμματέως δημοσιευμάτων τοῦ Ἀρχιμανδρίτου. Καὶ ἴσως ἀτελὴς γνώσις τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης δύναται νὰ συγχωρήσῃ τὰς βαρείας ἐκφράσεις, ἀλλ’ ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ἐκθέσεις τῶν γεγονότων ἔχουσι τόσον διαστραφῆ, ὥστε εἶναι δύσκολον νὰ πιστεύῃ τις αὐτάς. Καθ’ ἡμᾶς ὁ Γραμματεὺς ἐνήργησεν ἀρμοδίως καὶ μετὰ μεγάλης ὑπομονῆς, ἐνῶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης δὲν εἰργάσθη συμφώνως πρὸς τοὺς συνήθει

κανόνας τῶν σχέσεων, αἵτινες ἐμπολιτεύονται μεταξὺ τῶν Ἀγγλων, Ἑλλήνων καὶ λοιπῶν Εὐρωπαϊκῶν ἔθνων.

Εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ δείξωμεν τὴν δικαιολογίαν τούτου εἰς πᾶσαν Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν ἐν Ἀγγλίᾳ ἢ ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ νὰ ἐκθέσωμεν τὰ θλιβερά ταῦτα ἐπεισόδια.

Δεύτερον, ὁ Ἀρχιμανδρίτης ὑπεστήριξεν ὅτι ἡ Ἑταιρία διανοεῖτο ἔνωσιν μετὰ τῆς Ρώμης. Ἡ ἀξίωσις αὕτη εἰς πάντα γινώσκοντα τὰ Ἀγγλικανικὰ μέλη τῆς Ἑταιρίας ταύτης εἶναι καθ’ ὑπερβολὴν γελοία. Ἀναγνωρίζομεν πλήρως ὅτι δὲν ἔχομεν αὐθεντίαν νὰ ὀμιλῶμεν διὰ τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν καὶ ὅτι δεσμευόμεθα ὑπὸ τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς.

Αἱ ἡμέτεραι πράξεις συνεπῶς εἶναι ἰδιωτικάι. Ἄλλ’ εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἀτενίζομεν πρὸς τὸν χρόνον, καθ’ ὃν αἱ ἅγιοι 7 Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι καὶ αἱ Ἀποστολικαὶ Παραδόσεις δύνανται νὰ γίνωσι δεκταὶ ὡς βάσεις δογματικῆς συμφωνίας. Συμπαθοῦμεν μετὰ τῆς ἁγίας Ὀρθόδοξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὅταν διαμαρτύρηται κατὰ τῆς παρνόμου παρεγχαράξεως τοῦ Συμβόλου καὶ διεκδικούμεν αὐτὴν ἐν τῇ ἱστορικῇ πάλῃ κατὰ τῶν ἀξιώσεων καὶ ἀπαιτήσεων τῆς Ρώμης. Ἐνῶ λοιπὸν ἀφ’ ἐνὸς εἴμεθα ζηλωταὶ τῆς Ὀρθοδοξίας, τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἀξιοπρεπείας τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τοῦ Ἀγγλικανισμοῦ, ἀτενίζομεν πρὸς τὸν Βόσπορον καὶ ὅχι πρὸς τὸν Τίβεριν.

Παρακαλοῦμεν λοιπὸν πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅπως ἐν πάσῃ ἐνκαιρίᾳ σταματήσωσι τὴν πρόοδον τῶν ἀτυχῶν τούτων σκανδάλων. Ἡ ἐξακολούθησις αὐτῶν θ’ ἀποθαρρύνῃ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐκείνους οἵτινες μετὰ σεβασμοῦ ἀποβλέπουσι πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ θὰ παρακωλύσῃ τὴν θεραπείαν τῶν σχισμάτων, ἅτινα χωρίζουσι τὰς Ἐκκλησίας. Δὲν ζητοῦμεν τι, ὅπερ οἱ Ὀρθόδοξοι Ἀνατολικοὶ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀδυνατοῦσι νὰ παράσχωσιν, ἀλλὰ ποθοῦμεν νὰ ἐργαζόμεθα καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τὴν ἄρσιν τῶν παρεξηγήσεων καὶ διὰ τὴν ἔνωσιν τῆς ποιίμνης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

R. H. J. SUCKLING,

Vice-President.

St. Alban's Clergy House,
Holborn,
London.

November, 1907.

Δήλωση τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς ἄκων ἀναγκάζεται ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰς κατὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου γινομένης ἐπιθέσεις ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Τεκνοπούλου. Τὸ Συμβούλιον ἐδημοσίευσε, σχετικῶς πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἐπιθέσεις, τὴν δήλωσιν ἣτις ἐμπεριέχεται ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐκθέσει· ἀπέσχευ ὅμως νὰ προβῇ εἰς λεπτομερῆ ἀναίρεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου δημοσιευθέντων, ἐπειδὴ εἶχε τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ συμπεριφορὰ καὶ οἱ τρόποι τοὺς ὁποίους μετεχειρίσθη ὁ κ. Τεκνόπουλος θὰ ἤρκουν ὅπως στερήσωσιν αὐτὸν πάσης ὑπολήψεως καὶ ἐπιρροῆς ἐν Ἀνατολῇ, ὡς τοῦτο συνέβη ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἐπειδὴ ὅμως βλέπομεν ὅτι Ὁρθόδοξα τινα μέλη τῆς Ἑταιρίας ἔδωσαν προσοχὴν εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ διαδιδόμενα κατὰ τῆς Ἑταιρίας καὶ παρητήθησαν, ἐπίσης δὲ ὅτι ἐδημοσιεύθη εἰς τινα Ἀγγλικὴν ἐφημερίδα καὶ ἐπιστολὴ τοῦ Ἐπισκόπου Κισσάμου γεγραμμένη ὑπὸ τοιοῦτον τι πνεῦμα, θεωροῦμεν καθήκον ἡμῶν ὅπως ἄρωμεν πᾶσαν παρανόησιν διὰ τῆς συντόμου ἐκθέσεως γεγονότων τινῶν.

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Τεκνόπουλος ὄχι μόνον ἐφέρετο, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, σκαιότατα πρὸς ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου ἀναστρεφόμενος καὶ γράφων πρὸς αὐτὰ ἀνοικεῖω τῷ τρόπῳ (ὅτε ὁ Γραμματεὺς εὐρίσκετο καθ' ἐκάστην εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ ὑποδεικνύη τὸ ἄτοπον τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς καὶ νὰ προσπαθῇ διὰ παντὸς τρόπου νὰ συμβιβάζῃ τὰ πράγματα) ἀλλὰ καὶ ἐπανελλημμένως ἀπεπειράθη νὰ θέσῃ ἐκποδῶν σχεδὸν ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου, "Ἀγγλους τε καὶ Ἕλληνας, ἐπὶ γελοίοις προφάσεσι. Προέβη δὲ μέχρις τοῦ νὰ προτείνῃ τῷ Γραμματεῖ καὶ τὴν παῦσιν αὐτοῦ τοῦ Προέδρου τῆς Ἑταιρίας, λησμονῶν ὅτι ἡ ἐκλογή τοῦ Προέδρου γίνεται ὑφ' ὄλων τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρίας καὶ ἐπομένως ὅτι ἀνήκει αὐτοῖς καὶ μόνον πᾶν δικαίωμα ἐλέγχου ἢ ἐπιδοκιμασίας τῶν πράξεων τοῦ Προέδρου.

"Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ φυλλάδιον, περὶ τοῦ ὁποίου ὁ κ. Τεκνόπουλος ἐδημιούργησεν ὀλόκληρον ζήτημα ἄνευ τινος ἀποχρῶντος λόγου, μετ' ἐμφάσεως δηλοῦμεν ὅτι τοῦτο ἐγράφη ἀπλῶς ἐκ μέρους τῶν Ἀγγλικανικῶν μόνον μελῶν τοῦ Συμβουλίου πρὸς τοὺς Ἀγγλικανούς, ἵνα δι' αὐτοῦ

ἐκθέσωσι τὸν σκοπὸν τῆς Ἑταιρίας καὶ ἀποδείξωσιν ὅτι οὗτος συνάδει πρὸς τὰ παρ' αὐτοῖς καθεστῶτα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ γίνῃ καὶ ἐκ μέρους τῶν Ὁρθοδόξων μελῶν τοῦ Συμβουλίου πρὸς τοὺς Ὁρθοδόξους, ἵνα οὕτως καταστῇ εὐχερεστέρα ἢ προσχώρησις μελῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Ὁ Γεν. Γραμματεὺς ἀποκρούει ὡς ἐντελῶς ψευδεῖς τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου διαδοθείσας κατηγορίας ὅτι οὗτος δὲν ἐμφορεῖται δῆθεν ὑπὸ αἰσθημάτων εἰλικρινῶν πρὸς τὴν πλήρη δογματικὴν ἔνωσιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ ὅτι ἐργάζεται, γραμματεὺς ὢν τῆς Ἑταιρίας, πρὸς σκοποὺς ἀλλοίους ἢ τὴν πιστὴν ἐπιδιώξιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐνώσεως.

Ὁ χώρος δὲν μᾶς ἐπιτρέπει τὴν λεπτομερῆ διάψευσιν ὄλων τῶν ψευδῶν τῶν δημοσιευθέντων εἰς τὴν ἐφημερίδα ἢ "Ἐνωσις," ὡς ὄντων ἀπειραρίθμων. Ὁ Γραμματεὺς ὅμως ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπιστήσῃ ἰδιαίτερος τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν :

Αου.) Ἐπὶ τῆς περιέργου διαδόσεως (ἴδε ἐπιστολὴν 2), ὅτι δῆθεν ἅπαντα τὰ Ὁρθόδοξα μέλη τῆς Ἑταιρίας ἦσαν σύμφωνα μετ' αὐτοῦ, ὅτε οὗτος ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του. Ἐνῶ εἶναι γεγονός ὅτι ὄχι μόνον μικρὰ μερὶς Ὁρθοδόξων παρητήθη, καὶ αὕτη ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους εἶχε συστήσει αὐτὸς οὗτος ὁ κ. Τεκνόπουλος, ἀλλὰ καὶ διαμαρτυρίαι σφοδραὶ ἐκ μέρους πολλῶν Ὁρθοδόξων μελῶν ἀπεστάλησαν πρὸς τὸν Γραμματέα κατὰ τῆς διαγωγῆς τοῦ Ἀρχιμανδρίτου. (ἴδε κατωτέρω ἐπιστολὰς).

Βον.) Περὶ τῶν χονδροειδεστέρων ἀνακριβειῶν καὶ συκοφαντιῶν τῶν διαδοθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ :

Δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας μικρὰν προσοχὴν ἔδιδεν εἰς τὰς προτάσεις τῆς ὑπὸ τῶν Ὁρθοδόξων μελῶν μειονοψηφίας. Τὸ Συμβούλιον ἠναγκάζετο μόνον ν' ἀπορρίπτῃ ἐνίοτε τὰς ἰδιοτρόπους καὶ ἀπραγματοποιήτους προτάσεις τὰς ὁποίας ὑπέβαλεν ὁ κ. Τεκνόπουλος, ὅποτε καὶ ἅπαντα τὰ λοιπὰ Ὁρθόδοξα μέλη ἦσαν σύμφωνα μετ' αὐτὸν τῶν Ὁρθοδόξων. Τὸ ὅτι δὲ οἱ Ὁρθόδοξοι εὐρίσκοντο εἰς μειονοψηφίαν ἐν τῷ Συμβουλίῳ, ὠφέλιμο ἀπλῶς εἰς τὴν μὴ ὑπαρξίν περισσοτέρων καταλλήλων Ὁρθοδόξων μελῶν δυναμένων νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸ Συμβούλιον ἵνα ἐξισωθῇ ὁ ἀριθμὸς δι' ἀμφοτέρα τὰ μέρη. Ἄλλως τε δὲ τὴν μεταβολὴν τῆς ἀρχικῆς ἀποφάσεως τῆς Ἑταιρίας, ὅπως τὸ Συμβούλιον ἀποτελεῖται ἐκ 10 μόνον μελῶν ἵνα οὕτω δυνηθῶσιν οἱ Ὁρθόδοξοι ν' ἀντιπροσωπευθῶσιν ἐξ ἴσου ἐν αὐτῷ, ἐζήτησεν ἐπιμόνως αὐτὸς οὗτος ὁ κ. Τεκνόπουλος, προτείνας τὴν εἰς τὸ διπλάσιον αὐξήσιν τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου. Οὐ μόνον τοῦτο· ἀλλὰ καὶ εὐθύς μετ' ὀλίγου

ἐξήτησε τὴν ἐκ τοῦ Συμβουλίου ἀπομάκρυνσιν τοῦ Ἀρχιμανδρίτου κ. Θέμελη καὶ ἄλλων Ὁρθόδοξων μελῶν διὰ λόγους ἐντελῶς προσωπικούς. Τὸ Συμβούλιον καίτοι ἐνεφορεῖτο πάντοτε ὑπὸ τῶν ἀγαθωτέρων πρὸς αὐτὸν διαθέσεων καὶ προσεπάθει, ἐφ' ὅσον ἦτο δυνατόν, νὰ ἰκανοποιῇ πᾶσαν λογικὴν αὐτοῦ πρότασιν, δὲν ἠδύνατο φυσικῶ τῷ λόγῳ, ν' ἀποδέχεται πᾶσαν ἀξίωσιν τοῦ κ. Τεκνοπούλου καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπέρριψε τὴν πρότασιν αὐτοῦ περὶ διαγραφῆς τῶν ἀνωτέρω μελῶν ἐκ τοῦ Συμβουλίου, δηλώσαν ὅτι ἡ εὐχὴ καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ Συμβουλίου εἶναι ν' αὐξήσωσι τὰ Ὁρθόδοξα μέλη ὅπως ἐξισωθῶσι πρὸς τὰ Ἀγγλικά.

Τὴν στάσιν ταύτην τοῦ Συμβουλίου ὁ κ. Τεκνόπουλος ἐχαρακτήρισε, διαστρέφων τὰ γεγονότα, ὡς καταπίεσιν τῆς πλειονοψηφίας τῶν Ἀγγλικανῶν πρὸς τοὺς μειονοψηφοῦντας Ὁρθόδοξους. Τὸ Συμβούλιον ἀπεφάσισεν ἔκτοτε νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὰ Ὁρθόδοξα μέλη διπλὴν ψήφον, ἵνα ἀντισταθμίζηται ἡ μειονοψηφία αὐτῶν καὶ συνέστησε καταβολὴν πάσης φροντίδος ὅπως συμπληρωθῇ ἐν τῷ μεταξύ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν.

Ἡ διάδοσις ὅτι Ἐπίσκοποί τινες ἐπρόκειτο ν' ἀποκλεισθῶσιν ὡς Παπόφρονες ἐκ τοῦ δῆθεν ἰδρυθέντος Συμβουλίου τῆς Ἐταιρίας ἐν Ἀμερικῇ εἶναι ἀπλὴ φαντασιοπληξία· διότι οὐδέποτε ὑπῆρξεν οὔτε ὑπάρχει τοιοῦτον τι Συμβούλιον ἐν Ἀμερικῇ.

Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ Γραμματεὺς εἶπε ποτὲ εἰς τὸν κ. Τεκνόπουλον ὅτι ἐλησμόνησε νὰ στείλῃ αὐτῷ τὰ δοκίμια τοῦ φυλλαδίου οὔτε ὅτι τὰ δοκίμια ταῦτα ἐστάλησαν εἰς οἶον-δήποτε ἄλλον.

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης ἔγραψε πολλὰς ἐπιστολάς πρὸς διάφορα μέλη δι' ὧν προσεπάθει νὰ δημιουργήσῃ διχονοίας καὶ φατρίας. Διέδωκε δὲ ὅτι ὁ Γραμματεὺς δῆθεν εἶπεν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὄφειλε νὰ ἀποδεχθῇ τὸ “καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ,” ὅτι παρέλαβε τὰς λειτουργίας αὐτῆς παρὰ τῶν Νεστοριανῶν, καὶ πολλὰ ἄλλα τὰ ὅποια θεωροῦμεν περιττὸν καὶ ν' ἀναιρέσωμεν κἂν ὡς καθ' ὀλοκληρίαν γελοῖα. Ὁ Γραμματεὺς ὄχι μόνον δὲν ἐφαντάσθη ποτὲ τοιοῦτον τι ἀλλὰ οὐδέποτε παρέλειψεν εὐκαιρίαν τινα χωρὶς νὰ ἐκφράσῃ ὅλην τὴν συμπάθειαν καὶ τὸ σέβας αὐτοῦ πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν προβάς μάλιστα ἐπανελλημμένως καὶ εἰς δημοσίας δηλώσεις περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ὁρθόδοξων ὡς τῶν μόνων χριστιανῶν ἀναγνωριζομένων ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανῶν ὡς νομίμως κατέχοντας ἱερατικὴν δικαιοδοσίαν.

Ἡ διάδοσις ὅτι ὁ κ. Γ. Ἀγαδόπουλος ἔδωκε τὴν παραίτησίν του προφορικῶς εἰς τὸν Γραμματέα, ὅτι ὁ Γραμ. δῆθεν ἐπεσκέφθη τὸν κ. Ἀγαδόπουλον ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ εἶναι

ἐντελῶς ἀνυπόστατος καθότι ὁ Γραμματεὺς οὐδέποτε μετέβη εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Ἀγαδοπούλου οὔτε κἂν εἶδεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου. Τοῦτο δύναται νὰ πιστοποιήσῃ ὁ κ. Ἀγαδόπουλος.

Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ Γραμματεὺς εἶπε ποτὲ ὅτι ὁ κ. Θέμελης ἐπεδοκίμασε τὸ φυλλάδιον ὡς Ὁρθόδοξον, ἢ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία θ' ἀποδεχθῇ δῆθεν ποτὲ τὴν εἰς τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως προσθήκην τοῦ Ἄρθρου “καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ.” Οὔτε ὁ κ. Θέμελης ἔκαμε ποτὲ λόγον περὶ τούτου.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας παρήγγειλεν ὅπως μὴ ληφθῇ ὑπ' ὄψει οὐδεμία παραίτησις ἥτις γίνεται μόνον διὰ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς ἐν τῷ Περιδικῷ “Ἐνωσις,” καθότι ὡς ἐκ τῶν ἐπανελλημμένων ψευδολογιῶν αἴτινες ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ ἐφημερίδι ταύτῃ δὲν δύναται τις νὰ γνωρίζῃ τὰ ἀληθῆ. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ καταστῇ γνωστὸν ὅτι τὸ Συμβούλιον εἶχε διακόψῃ πᾶσαν σχέσιν μετὰ τοῦ κ. Τεκνοπούλου πρὶν ἢ οὗτος ἔλθῃ εἰς συνάφειαν μετὰ τὸν σχισματικὸν Villate, “Mar Timotheus,” τὸν ἀνήκοντα εἰς τὰ τάγματα τῶν Ἰακωβιτῶν.

Λυπούμεθα εἰλικρινῶς ἀναγκαζόμενοι νὰ προβῶμεν εἰς τὰς δηλώσεις ταύτας ἐναντίον τοῦ κ. Τεκνοπούλου καὶ θὰ ἐπροτιμῶμεν νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν σιγὴν ἣν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐτηρήσαμεν. Ἄλλ' ὅταν βλέπωμεν ὅτι καταβάλλονται ἀνήκουστοι προσπάθειαι ὅπως ἢ μετὰ τῆς εὐλογίας τοῦ Κυρίου ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ διὰ πολλῶν κόπων, λίαν προγενεστέρων τῶν τοῦ κ. Τεκνοπούλου, ἀρξαμένη εὐοίωνος κινήσις πρὸς ἀδελφοποίησιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, διασπασθῇ, θεωροῦμεν καθήκον ἡμῶν νὰ ὀμιλήσωμεν δημοσίᾳ καὶ νὰ καταγγείλωμεν τοὺς εἰς τοιαύτας ἀσυγχωρήτους πράξεις προβαίνοντας.

Ἡ ἐπίσημος ἀλληλογραφία τοῦ κ. Τεκνοπούλου εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς ὑπευθύνου προσώπου ἐπιθυμοῦντος νὰ ἴδῃ αὐτήν.

**Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Τεκνοπούλου
πρὸς τὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Ἐταιρίας
Αἰδεσ. Suckling.**

Σεπτεμβρίου 29, 1907.

Αἰδεσιμώτατε καὶ Ἀγαπητέ Ἀδελφέ,

Μετ' ἐκπλήξεως ἀκούω τὴν στιγμὴν ταύτην, ὅτι ὁ Αἰδεσ. Fynes-Clinton εἶπεν εἰς τὸν ἡμέτερον ἱερέα (ἐννοεῖ

τὸν Ἀρχιμανδρίτην Παγώνην) ὅτι ἐπλαστογράφησα τὰ ὀνόματα ἢ ὑπογραφὰς δύο μελῶν τῆς Ἑταιρίας, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν ἀντιγράφῳ τῆς παραιτήσεως αὐτῶν μεταφρασθέντα ἐκ τοῦ πρωτοτύπου Ἑλληνικοῦ κειμένου ἐστάλησαν ἀπ' ἐμοῦ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα πρὸς ὑμᾶς.

Ἄδυνατῶ νὰ ἐννοήσω καὶ δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω τοιαῦτα πράγματα ἐκ μέρους τοῦ κ. Fynes-Clinton. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὑμεῖς ἐγράψατε εἰς αὐτὸν ἀκριβῶς ὅ,τι ἔγραψα πρὸς ὑμᾶς ἐν σχέσει πρὸς τὰς δύο ταύτας παραιτήσεις, δηλ. ἔγραψα πρὸς ὑμᾶς σαφέστατα ὅτι ἡ παραίτησις ἐκείνη εἶναι ἀντίγραφον μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ πρωτοτύπου τῆς παραιτήσεως, ὅπερ πρωτότυπον τηρεῖται παρ' ἐμοῦ καὶ δύναμαι νὰ τὸ παρουσιάσω εἰς πάντα.

Νομίζω, ὅτι τοῦτο εἶναι πολὺ σαφὲς καὶ ἱκανοποιητικόν, εἰ δὲ δὲν ἦτο, τότε ὁ γραμματεὺς ἢ ὑμεῖς ἠδύνασθε νὰ ζητήσητε τὸ πρωτότυπον. Ἀπ' ἐναντίας οὗτος μετέβη καὶ διέβαλεν ἐμὲ εἰς τὸν ἐν Bayswater Ὀρθόδοξον ἱερέα (ἐννοεῖ τὸν Ἀρχιμανδρίτην Παγώνην) λέγων ὅτι “ἐγὼ ἐνόθευσα τὰς ὑπογραφὰς αὐτῶν.

Νῦν κατανοεῖτε, ὅτι τοῦτο εἶναι σοβαρὸς λίβελλος κατ' ἐμοῦ καὶ δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἀνεχθῶ οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν

Ἀρχιμανδρίτης ΤΕΚΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐπιστολὴ τοῦ Μεγάλου Ἀρχιμανδρίτου τῆς ἐν
Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας
κ. Κ. Παγώνη.

13 Ὀκτωβρίου, 1907.

Αἰδεσιμώτατε Πάτερ Fynes-Clinton,

Μεθ' ὅσης χαρᾶς ἔλαβον τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν, μετὰ τσοαύτης λύπης ἀνέγνων ἐν αὐτῇ, ὅτι ὁ ἱερεὺς Τεκνόπουλος ἔγραψε πρὸς τὸν Αἰδεσιμώτατον R. A. Suckling, Ἀντιπρόεδρον τῆς πρὸς ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν Ἑταιρίας, τὰ ἑξῆς:—“Mr. Fynes-Clinton told our priest at Bayswater that I have forged the names (or signatures) of two

members of the Society whose names in a copy of their resignation translated from the original Greek document was sent by me to you.”

“He went and calumniated me with our priest at Bayswater in saying that I forged their signature. Now you understand that this is a very serious libel against me.” Μὲ ἐρωτᾷ δὲ ἡ ὑμετέρα Αἰδεσιμότης ἂν πράγματι ἐγένετο λόγος μεταξὺ ἡμῶν περὶ Τεκνοπούλου κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ἣν εὐηρεστήθητε ἵνα μοὶ κάμητε, καὶ ἂν ἐλέχθησαν ὅσα αὐτὸς ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ λέγει.

Λίαν λυπούμαι διότι χάριν τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας περιέρχομαι εἰς τὴν ἀνάγκην, ἵνα διαψεύσω ἓνα ἱερέα, ὅστις ἐνῶ διίσχυρίζεται ὅτι ἐσυκοφαντήθη παρ' ὑμῶν, τούναντίον βλέπω, ὅτι διὰ τῶν γραφομένων αὐτοῦ συκοφαντεῖ ὑμᾶς :

α'.) Διότι ἡ πρώτη ἐκείνη ἐπίσκεψις, ἣτις ἀπέβλεπεν εἰς τὴν προσωπικὴν γνωριμίαν ἡμῶν καὶ ἣτις ἦτο βραχυτάτη διότι ἐγένετο καθ' ἣν ὦραν ἐγὼ ἠτοιμαζόμεν ἵνα μεταβῶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, περιεστράφη εἰς γενικὰ ζητήματα καὶ ἰδίως περὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης εἰς ἣν μετέβη ἵνα σπουδάσῃ ὁ Ἀγγλόπαις Percy-Brown. Περὶ δὲ Τεκνοπούλου οὐδὲ μνεῖα καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐγένετο, οὐδὲ ἐδόθη πρὸς τοῦτο ἀφορμὴ τις, ὡς δύναμαι ἐν βάρει συνειδήσεως ἵνα βεβαιώσω ἐν πάσῃ περιπτώσει.

β'.) Διότι, ὡς Γραμματεὺς τῆς Ἑταιρίας γνωρίζετε ὅτι ἐγὼ εἰς οὐδεμίαν εὐρίσκομαι σχέσιν πρὸς αὐτὴν καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν εἶχετε ἀφορμὴν ἵνα μοὶ ὁμιλήσετε περὶ ὑποθέσεων τῆς Ἑταιρίας καὶ περὶ παραιτήσεως μελῶν, διότι τὸ τοιοῦτον μοὶ ἦτο ἀδιάφορον.

Ἄλλ' ἤδη προκύπτει τὸ ἐρώτημα, πόθεν ὁ ἱερεὺς Τεκνόπουλος ὀρμηθεὶς ἔγραψε τὴν τοιαύτην καθ' ὑμῶν ἐπιστολήν; Ἴνα μηδὲν σημείου τῆς λυπηρᾶς ταύτης ὑποθέσεως μείνῃ σκοτεινόν, λέγω ὑμῖν τὰ ἑξῆς:

Πρὸ πολλοῦ πολλαχόθεν ἤκουον δυσάρεστα περὶ τῶν σχέσεων τοῦ Τεκνοπούλου πρὸς τὴν Ἑταιρίαν. Τελευταίως δὲ κάποιος (Λαϊκὸς καὶ οὐχὶ Κληρικὸς) μοὶ ἀνέφερε περὶ τῆς ἀπομακρύνσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Ἑταιρίας ὡς καὶ περὶ ἐπιστολῆς πρὸς Αὐτὴν ἐκ μέρους δύο μελῶν, ὧν αἱ ὑπογραφαὶ ἦσαν γεγραμμέναι διὰ χειρὸς τοῦ Τεκνοπούλου. Ἐγὼ κηδόμενος τῆς ὑπολήψεως τοῦ Τεκνοπούλου, ὅτε συνητήθη μετ' αὐτοῦ, ὑπέδειξα αὐτῷ, ὅτι ἡ ἔπρεπεν ἵνα πέμψῃ εἰς τὴν Ἑταιρίαν τὸ πρωτότυπον τῆς παραιτήσεως, ἢ ἔπρεπεν ἵνα πέμψῃ ἀκριβῆ μετάφρασιν τοῦ πρωτοτύπου καὶ κάτωθεν τῶν ξένων ὑπογραφῶν ἔδει ἵνα δηλώσῃ διὰ τῆς ἰδίας ὑπογραφῆς τὸ ἀκριβὲς τῆς μεταφράσεως ἐκ τοῦ πρωτοτύπου, ἂν ἐγένετο κατ' ἄλλον

τρόπον ἢ ἐπιστολὴ φέρει τὰ στοιχεῖα πλαστογραφίας καὶ τὸ τοιοῦτον περιορίζει τὸν πρὸς αὐτὸν σεβασμὸν. Συνεβούλευσα δὲ αὐτῷ ἵνα προσέχη τοῦ λοιποῦ.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι ὁ κ. Τεκνόπουλος ἀντὶ ἵνα ἐκτιμήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον μου τοῦτο ὑπὲρ τῆς ὑπολήψεως αὐτοῦ, μαθὼν δὲ ἀφ' ἑτέρου—τίς οἶδε παρὰ τίνος—ὅτι ἔσχετε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην ἵνα μὲ ἐπισκεῖσθε, συνεδύασε τὰ γεγονότα ταῦτα, καὶ κατὰ φαντασίαν ἐδημιούργησε τὴν ἄδικον ταύτην καθ' ὑμῶν κατηγορίαν.

Βεβαιωθῆτε, Αἰδεσιμώτατε κ. Fynes-Clinton, ὅτι λίαν ἐλυπήθην, διότι ἐνῶ ἡ ὑμετέρα ἐπίσκεψις παρέσχεν εἰς ἐμὲ ἀφορμὴν εὐχαριστήσεως, δι' ὑμᾶς ἐγένετο ἀφορμὴ ἀδίκου ἐπιθέσεως, καὶ παρακαλῶ ἵνα δεχθῆτε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως μου μεθ' ἧς διατελῶ

Ὅπως Ὑμέτερος,

Ὁ Μέγας Ἀρχιμανδρίτης,

Κ. ΠΑΓΩΝΗΣ.

33, Chepstow Place.

Bayswater, W.

Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Τ. Π. Θέμελη πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας.

Ὡς μέλος τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου ἀγγέλω ὑμῖν, ὅτι αἱ ἀντιδράσεις τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Τεκνοπούλου διὰ νὰ παρὰ λύση τὴν Ἐταιρίαν ὑπερέβησαν πᾶν ὄριον. Εἶναι φρικτὸν νὰ ἴδῃ τις τὰς ἐπιστολάς, ἃς ὁ ἐν λόγῳ Ἀρχιμανδρίτης ἀπέλυσε πρὸς Ἱεράρχας τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας διαβάλλων ἐμὲ καὶ τὴν Ἐταιρίαν ἐν ὑπερβολικῶς βαρυτάτῃ γλώσσῃ.

Ὅτι πρὸ καιροῦ διαμένων ἐν Κανταβριγία ἔνεκα εἰδικῶν ἀσχολιῶν ἔλαβον παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὴν ἐξ αἰτίας τῆς ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανικῶν μελῶν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου ἐκδοθείσης ἐκκλήσεως ἐν ἀγνοίᾳ τῶν Ὀρθοδόξων καὶ μὲ ἐξηνάγκαζε πρὸς παραίτησιν, ἐγὼ ἠρνήθην νὰ πράξω τοῦτο ἐν τῇ συνειδήσει, ὅτι ἡ ἐκκλησις προωρίζετο δι' Ἀγγλικανούς ἔχων

μάλιστα ὑπ' ὄψει πάσας τὰς συγκαταβάσεις ἃς ὑμεῖς προὔτεινατε πρὸς συμβιβασμὸν καὶ πρὸς ἃς πληρέστατα συνεφώνησα. Ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ μου ὑπεδείκνυον, ὅτι ἡ διενεργουμένη παραίτησις τῶν Ὀρθοδόξων μελῶν κατ' οὐδὲν θὰ ἐδιόρθου τὴν κατάστασιν, ἀλλ' ἀπεναντίας θὰ ἐδημιούργει προσθήκην ἐνὸς σφάλματος εἰς ἕτερον καὶ ὅτι ἡ σήμερον θὰ κατεκρήμνιζεν, ὅτι ἡ χθὲς ὠκοδόμησεν.

Ἡ στάσις αὕτη ὡς ἀντικρυς ἰσταμένη πρὸς τὰ σχέδια αὐτοῦ παρώξυνε τὸν Ἀρχιμανδρίτην καὶ τὴν ἐπομένην λίβελλοι πανταχοῦ διεσπάρησαν. Ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ Περιδικῷ του καὶ ἰδία ἐν ἐπιστολαῖς ὅτι ἐγὼ ἐχαρακτήρισα τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐκκλησίαν Ὀρθόδοξον, ὅτι ποιῶ συγκαταβάσεις εἰς τοὺς Ἀγγλικανούς, ὅτι ἡ διαφορὰ ἐν τῷ ζητήματι τοῦ Filioque δύναται διὰ τινος ἐπεξηγήσεως νὰ λυθῇ, καὶ ὑπεραντολογία χυδαιοτάτων ὕβρεων.

Αἰσθάνομαι μυχιαιτάτην λύπην, ὅταν βλέπω κληρικὸν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας μοχθῶντα νὰ ἐπιτελέσῃ τοὺς προσωπικοὺς αὐτοῦ σκοποὺς διὰ τῆς χρήσεως τοῦ ψεύδους, τῶν ὕβρεων, καὶ τοῦ θορύβου.

Εἶναι ψεῦδος, ὅταν ὁ Ἀρχιμανδρίτης διακηρύττῃ καὶ ἐπιμένῃ, ὅτι ἐγὼ ἐχαρακτήρισα τὴν ἐν λόγῳ ἐκκλησίαν ὡς Ὀρθόδοξον. Χαίρω, ὅτι ζῶ, ἵνα διαμαρτυρηθῶ κατὰ τῆς ἐπιθέσεως ταύτης, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τὴν Ἐταιρίαν ἀλληλογραφία μου σώζεται ἀκεραία, ἵνα μαρτυρῇ πόσον ὁ Ἀρχιμανδρίτης παραβιάζει τὸν Δεκάλογον. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα δὲ τοῦ Filioque οὐχ' ὅτι ἤκούσεν ἐκ τοῦ στόματός μου, ἢ ἀνέγνω ἐν τοῖς ἐμοῖς δημοσιεύμασι καὶ ἐπιστολαῖς, ἀλλ' ὅτι ἤκουσε παρὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐταιρίας. Ἐγὼ προσωπικῶς δὲν ἐνθυμοῦμαι τί λέξεις εἶπον εἰς τὸν Γραμματέα. Ἀλλὰ χάριν περιεργείας ἠρώτησα αὐτὸν νὰ μοῦ στείλῃ γραπτῶς τί ἐγὼ εἶπον καὶ τί αὐτὸς εἶπεν εἰς τὸν Ἀρχιμανδρίτην Τεκνόπουλον. Ὁ Γραμματεὺς ἐν ἐπιστολῇ ἀπαντῶν λέγει, ὅτι ἐν κοινῇ συνομιλίᾳ μὲ ἠρώτησεν, ἂν μέλλουσα Οἰκουμενικὴ Σύνοδος δύναται νὰ ἐξεύρῃ μέσον ἢ φράσιν πρὸς συμβιβασμὸν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, καὶ ἐγὼ ἀπήντησα ὅτι ἴσως Οἰκουμενικὴ Σύνοδος δύναται νὰ ἐξεύρῃ μέσον πρὸς συμβιβασμὸν.

Αὕτη εἶναι ἡ γυμνὴ ἀλήθεια τοῦ ζητήματος, αὗται εἶναι αἱ ἐκφράσεις τοῦ Γραμματέως, ἃς οὐδένα λόγον ἔχω νὰ ἀμφισβητήσω, καὶ αὗται ἐλέχθησαν ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀρχιμανδρίτην, ὅπως ὡς ὑμεῖς γνωρίζετε λίαν κακοβούλως ἀλλ' ἀντ' ἄλλων ἐδημοσίευσεν.

Τοιαῦται ὅμως ἐκφράσεις ἐν κοιναῖς συνομιλίαις οὐδέποτε δύνανται ν' ἀντιπροσωπεύσωσι τὸ φρόνημα, ὅπερ πρέπει νὰ

ἐκφράζεται μετ' αὐστηρὰν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν καὶ ἡ ἐπίλυσις τῶν θεολογικῶν ζητημάτων οὐδαμῶς ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν φράσεων τῶν συνήθων ἐπισκέψεων. Ἀπὸ τῆς 14 Αὐγούστου συμπληρώσας τὴν ἡμετέραν ἐναίσιμον διατριβὴν καὶ ὑποβαλὼν αὐτὴν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρδης διετύπωσα τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἰδέαν, ὅτι ἡ διαφορὰ αὕτη ἐξ ἡμετέρας ἀπόψεως δὲν δύναται νὰ λυθῇ οὔτε διὰ νέας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οὔτε δι' ἐπεξηγήσεως ἀλλὰ μόνον δι' ἀπλῆς ἐκβολῆς τῆς προσθήκης.

Γράφω τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς, ἵνα ποτὲ διαφωτίσωσι τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ Ἀρχιμανδρίτου καὶ ἐπειδὴ ἐκθεσις ἀποσταλεῖσα εἰς τὴν Ἀνατολὴν πρὸς δημοσίευσιν ἔχει κατακρατηθῆ.

Πρὸ πολλοῦ ὁ Ἀρχιμανδρίτης ἔχει δημοσιεύσει, ὅτι ἐνετάλην ὑπὸ τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν, ἵνα παντελῶς ἀποχωρήσω ἐκ τῆς Ἑταιρίας. Μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης οὐδὲν γνωρίζω περὶ τοιούτων ἐντολῶν, ἀλλ' ἐὰν λάβω τοιαύτας βεβαίως θὰ παραιτηθῶ ἀμέσως· πλὴν τοῦτο θὰ χρησιμεύσῃ ἀναμνηστικὴ στήλη, ὅτι αἱ διαβολαὶ καὶ ἀκαιροὶ θόρυβοι θριαμβεύουσιν.

Ἐμεῖς γνωρίζετε, πόσον ὁ Ἀρχιμανδρίτης Τεκνόπουλος ἀντέστη, ὅταν τὸ Γενικὸν Συμβούλιον ἐξέλεξεν ἐμὲ ὡς μέλος τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς προαγωγὴν θεολογικῶν συζητήσεων. Ἐμεῖς γνωρίζετε κάλλιστα πόσον παρεκώλυε τὸ ἔργον τοῦτο, διότι ὅταν ἡ πρώτη θεολογικὴ συζήτησις μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ καθηγητοῦ κ. Πούλλαν ἀνεφάνη ἐν τῇ “Νέα Σιών” ἀμέσως ὁ ἐν λόγῳ Ἀρχιμανδρίτης ἔγραψε πρὸς τὸν κ. Πούλλαν παραπονούμενος, ὅτι τοιαῦτα ἄρθρα δὲν πρέπει νὰ δημοσιεύωνται ἐν τῇ “Νέα Σιών,” ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ Περιδικὸν του.

Μετὰ τὰς ἐπεξηγήσεις ταύτας, εὐχομαὶ ὑμῖν σθένος καὶ ὑπομονήν, ἵνα ἀλωβήτως παρέλθῃτε τὰς ἀδίκους ταύτας ἀντιδράσεις.

Ἐν Ὁξφόρδῃ, 22 Νοεμβρίου, 1907.

Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Κ. Πούπτη.

Craven House, Kingsway,
London, W.C.

Αἰδεσιμώτατε κ. Fynes-Clinton,

Ἐξεπλάγην ἀκούσας ὅτι ὁ ἱερεὺς Τεκνόπουλος συγκάτελεξε καὶ ἐμὲ μεταξὺ τῶν παραιτηθέντων μελῶν τῆς Ἑταιρίας.

Διαψεύδω κατηγορηματικῶς τὸ ὅτι ἐξουσιοδότησα ποτὲ αὐτὸν νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὸ ἐμὸν ὄνομα μεταξὺ τῶν κατ' εἰσήγησιν αὐτοῦ πεισθέντων νὰ παραιτηθῶσι, καὶ δηλώ ὅτι οὔτε κὰν ὠμίλησα ποτε αὐτῷ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ λαμβάνητε ποσῶς ὑπ' ὄψει τὰ ὑπ' αὐτοῦ δημοσιευόμενα καὶ νὰ θεωρῆτε αὐτὸν ὡς μὴ ὑπάρχοντα.

Ἐμέτερος,

8 Νοεμβρίου, 1907.

Κ. ΠΟΤΠΗΣ.

**MEMBERS, ASSOCIATE MEMBERS AND
ASSOCIATES OF THE HETAIRIA,**

BELONGING TO THE

HOLY ORTHODOX CHURCH.

- Agathangel, The most Rev. the Lord Archbishop of Riga,
Russia.
- Nicholas, The Most Rev. Archbishop, Tokyo, Japan.
- Innocent, The Right Rev. Bishop of Sitka, Alaska,
America.
- Raphael, the Right Rev. Bishop of the Syrian Orthodox
Church, Brooklyn, U.S.A.
- Basilievitch, The Rev. Sergius, Watervliet, New York,
U.S.A.
- Ferentinos, Rev. H. P., Springfield, Mas., U.S.A.
- Kourkoulis, Rev. Methodius, The Greek Church, New
York City, U.S.A.
- Markoff, Rev. Basil, Illukst, Kurland Govt. Russia.
- Papaioannou, The Very Rev. Archimandrite.
- Solovieff, Very Rev. Archpriest, Glockenburg, Coburg.
- Themelis, Rev. T. P., Wolsey House, Oxford.
Archimandrite, Jerusalem.
- A Priest, Germany.
- A Priest, Constantinople.
- A Priest, Jerusalem.
- A Priest, Smyrna.
- Sergia, The Right Rev. Abbess of the Convent of the
Holy Trinity, Riga, Russia.
- Joaana, The Rev. Prioress of the Convent, Riga, Russia.
- Nina, Rev. Mother, Spasso Euphrosyne, Polotsk, Russia.
- Agadopoulos, Dr. D. G., 101, Leadenhall Street, London.
- Alexeieff, Madme, Georgen Strasse, Riga, Russia.
- Botassi, Demeter N. (Greek Consul General) New York,
U.S.A.

Lodyginsky, H. de, Imperial Russian Consul General,
New York, U.S.A.
Mausuroff, M. Paul, Moscow, Russia.
Pouptis, Dr. C., Craven House, Kingsway, London.
Servarinoff, M. G., Alexandrovitch, The Seminary, Kazan,
Russia.
Sokoloff Professor, The Academy, Petersburg, Russia.
Theodorides, Theodorus Ch., 107A Mill Road, Cambridge,
England.
An Orthodox, Constantinople.
An Orthodox, Jerusalem.
An Orthodox Student, Jerusalem.
An Orthodox Student, Jerusalem.

ANGLICAN MEMBERS.

The Right Rev. the Lord Bishop of Gibraltar, President.
The Right Rev. the Lord Bishop of Fond du Lac, America.
Patron.
Florida, The Right Rev. Bishop of Southern, Orlando,
U.S.A.
Indianapolis, The Right Rev. Bishop of, U.S.A.
New Hampshire, The Right Rev. Bishop of, Concord,
U.S.A.
Maine, The Right Rev. Bishop of, Portland, U.S.A.
Salina, Right Rev. Bishop of, Kans, U.S.A.
Springfield, Right Rev. Bishop of, U.S.A.
Aelred, The Right Rev. Dom, Abbot of Caldey Monastery,
O.S.B., South Wales.
Andrew, The Rev. Father, The House of the Divine
Compassion.
Ball, The Very Rev. Provost of Cumbrae Cathedral,
Scotland.
Biggs, Rev. C. R. D., Doctor of Divinity, Oxford.
Bristow, Rev. R., Canon of Southwark Cathedral.
Browne, Rev. W. H., Archbishop's Mission to Nestorians.
Frere, The Very Rev. Archdeacon, Gloucester.
Ingram, Rev. J., Prebendary of St. Paul's Cathedral, London.

Mary Scholastica, The Right Rev. Abbess of Malling
Nunnery.
Perry, Rev. Canon, Cambridge.
Pullan, Rev. L., Fellow (Tutor) of St. John's College,
Oxford.
Randolf, D. D., Rev. Canon of Ely and Principal of
Seminary.
Suckling, Rev. R., Vicar of St. Alban's, Holborn, London.
William, Rev. Father Prior of the Monastery of Divine
Compassion.
Dix, Rev. Morgan, New York.
Marvin, Rev. J. N., New York.
Hall, Rev. Professor, New York.
Gummey, Professor, New York.
Perry, Rev. Doctor, President of the Diocesan Committee
for Relations with Eastern Church.
Riley, Rev. Dr., New York.
Sanderson, Rev. H. B., St. Paul's Cathedral, Fond du Lac.
Richardson, Rev. G., Glen Falls, New York.

And 88 other Priests and 115 Lay Members.

SISMANOGILJO
MEGARD